URZĄD MIASTA OPOLA – BIURO URBANISTYCZNE
45-018 Opole, Pl. Wolności 7, tel. /fax: /077/ 45 11 924

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO PROJEKTU MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO W REJONIE SZPITALA PRZY ALEI WINCENTEGO WITOSA W OPOLU

Opole, październik 2022r.

SPIS TREŚCI:

1. WSTĘP.....3

1.1. Podstawa formalno-prawna 3

1.2. Cel, zakres opracowania oraz powiązanie z innymi dokumentami 3

1.3. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu 6

1.4. Informacje o przyjętych założeniach i zastosowanych metodach 7

1.5. Przewidywane metody analizy skutków realizacji postanowień projektu planu 9

1.6. Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko 10

2. ANALIZA I OCENA ISTNIEJĄCEGO STANU ŚRODOWISKA, W TYM STANU ŚRODOWISKA NA OBSZARACH OBJĘTYCH POTENCJALNYM ZNACZĄCYM ODDZIAŁYWANIEM ORAZ JEGO ZMIAN W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTU PLANU..... 11

3. ANALIZA PROJEKTU MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO..... 18

3.1. Istniejące problemy środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektu dokumentu 19

3.2. Potencjalne zmiany środowiska w przypadku braku realizacji planu 20

3.3. Projektowane zasady zabudowy i zagospodarowania obszaru objętego projektem planu 20

3.4. Analiza i ocena potencjalnych znaczących oddziaływań 21

3.5. Rozwiązania mające na celu zapobieganie lub ograniczanie negatywnych oddziaływań na środowisko ..35

4. ZAKOŃCZENIE..... 37

4.1. Wnioski 37

4.2. Streszczenie w języku niespecjalistycznym 38

4.3. Trudności wynikające z niedostatków techniki lub współczesnej wiedzy napotkanych przy sporządzaniu prognozy 40

4.4. Akty prawne 41

4.5. Dokumenty wykorzystane przy sporządzaniu prognozy 41

SPIS TABEL:

Tabela 1. Zasoby geologiczno-gruntowe na obszarze planu..... 11

Tabela 2. Warunki klimatyczne na obszarze planu..... 12

Tabela 3. Warunki wodne na obszarze planu..... 13

Tabela 4 Potencjalne oddziaływania projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w rejonie szpitala przy Alei Wincentego Witosa w Opolu..... 29

Tabela 5 Rodzaje zidentyfikowanych potencjalnych oddziaływań projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w rejonie szpitala przy Alei Wincentego Witosa w Opolu..... 32

SPIS RYSUNKÓW:

Rysunek 1. Granica projektu planu na tle jednostek planistycznych 5

Załącznik 1. Obszar objęty projektem planu oraz uwarunkowania, sposób użytkowania i stan zagospodarowania obszaru objętego projektem planu

Załącznik 2. Rodzaj potencjalnych oddziaływań będących wynikiem realizacji ustaleń projektu planu

1. WSTĘP

1.1. Podstawa formalno-prawna

Przedmiotem opracowania jest Prognoza oddziaływania na środowisko projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w rejonie szpitala przy Alei Wincentego Witosa w Opolu.

Sporządzenie prognozy jest spełnieniem obowiązku prawnego wynikającego z *ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko [B],* zgodnie z którą przeprowadzenie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko wymagane jest dla miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Celem Prognozy jest określenie charakteru prawdopodobnych oddziaływań na środowisko, które mogą być spowodowane realizacją nakazanych, zakazanych lub dopuszczonych przez plan zasad zabudowy i zagospodarowania terenu (tzw. ustaleń planu). W Prognozie wskazuje się na charakter i zasięg potencjalnego oddziaływania, oraz wyznacza działania mające na celu zapobieganie/minimalizację potencjalnych negatywnych oddziaływań na środowisko, w tym na zdrowie ludzi.

Prognoza oddziaływania na środowisko projektu planu zawiera m.in.:

- analizę i ocenę stanu środowiska,
- zestawienie aktualnie występujących problemów związanych z ochroną środowiska,
- wskazuje, co może się zdarzyć w środowisku, jeżeli ustalenia planu nie zostaną zrealizowane (wariant „0”),
- określa, jakie znaczące oddziaływania na środowisko mogą się pojawić, wtedy, gdy ustalenia planu zostaną zrealizowane,
- przedstawia jakie są środki zapobiegawcze lub ograniczające negatywne oddziaływania,
- pokazuje jak cele ochrony środowiska ustanowione na wyższych szczeblach są ujęte w niniejszej prognozie.

1.2. Cel, zakres opracowania oraz powiązanie z innymi dokumentami

Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego opracowywany jest zgodnie z zapisami *ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym [A]* i w zakresie ustalonym przez *Rozporządzenie Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 17 grudnia 2021 r. w sprawie wymaganego zakresu projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego [C].*

Zgodnie z zapisami ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym [A] miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego sporządza się w celu ustalenia przeznaczenia terenów oraz określenia zasad zagospodarowania i zabudowy z jednoczesnym uwzględnieniem ładu przestrzennego oraz dostosowania funkcji, struktury zabudowy i intensywności zagospodarowania do warunków przestrzennych i przyrodniczych terenu.

Ponadto, sporządzenie i uchwalenie planu pozwoli na sformułowanie szczegółowych rozwiązań funkcjonalno-przestrzennych, umożliwiających jednolite kształtowanie zabudowy oraz zagospodarowania obszaru objętego opracowaniem. Plan w sposób jednoznaczny określa granice terenów oraz zasady zabudowy i zagospodarowania, ponadto ustala docelowy układ i powiązania komunikacyjne oraz zasady obsługi terenów oraz wyposażenia w infrastrukturę techniczną.

Do sporządzenia projektu planu będącego przedmiotem niniejszej strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, przystąpiono na podstawie *Uchwały XLVIII/949/17 Rady Miasta Opola z dnia 28 września 2017r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w rejonie szpitala przy Alei Wincentego Witosa w Opolu.*

Projekt planu składa się z części tekstowej (w postaci kart terenu) oraz części rysunkowej. Każda karta terenu zawiera informacje o możliwych przeznaczeniach terenu; zasadach kształtowania zabudowy i wskaźnikach urbanistycznych, które określają sposób kształtowania zabudowy, poprzez wyznaczenie linii zabudowy, maksymalnej wysokości zabudowy, liczby kondygnacji, określenie wskaźnika intensywności zabudowy; zasadach ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego; zasadach ochrony dziedzictwa kulturowego, zabytków i kultury współczesnej; zasadach ochrony i kształtowania ładu przestrzennego; zasadach obsługi komunikacyjnej, gdzie zawarte są informacje o dostępności komunikacyjnej terenu, sposobu realizacji miejsc postojowych itp.; zasadach modernizacji, rozbudowy i budowy systemów infrastruktury, w tym sposobu zaopatrzenia w wodę, odbioru ścieków, odprowadzania wód opadowych, zaopatrzenia w gaz, energię cieplną, energię elektryczną, gospodarki odpadami; zasadach i warunkach scalania i podziału nieruchomości, czyli minimalnych powierzchniach wydzielanych działek, szerokości frontów itd.; tymczasowym sposobie użytkowania, a także wysokość stawki procentowej, która jest podstawą do naliczania opłaty.

Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego nie narusza ustaleń *Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Opola*. W trakcie prac nad projektem zostały uwzględnione zakazy, nakazy oraz postulaty dla poszczególnych stref zawartych w Studium (...).

Obszar objęty projektem planu położony jest na zasięgu jednostki planistycznej 22– Kolonia Gosławicka:

- 22.1.M – strefa mieszkaniowa,
- 22.2.U – strefa usługowa.

Projekt planu ustala przeznaczenia dla następujących terenów oznaczonych symbolami:

- MN – tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej,
- MN/U – tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej oraz tereny zabudowy usługowej,
- MW/U – tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej oraz tereny zabudowy usługowej,
- U – tereny zabudowy usługowej,
- ZP – tereny zieleni urządzonej,
- KDZ – tereny dróg publicznych – ulice zbiorcze,

- KDD – tereny dróg publicznych – ulice dojazdowe - ciągi pieszo-jezdne,
- KDW - tereny dróg wewnętrznych.

Główne cele projektowanego planu m.in. to:

- uporządkowanie zagospodarowania poszczególnych terenów,
- ustalenie zasad dla lokalizacji nowej zabudowy,
- konieczność wprowadzenia odpowiednich zapisów regulujących sposób zagospodarowania terenów,
- uwzględnienie wniosków dotyczących zmian w zagospodarowaniu przestrzennym tej części miasta wprowadzenie ustaleń mających na celu zachowanie ładu przestrzennego.

Rysunek 1. Granica projektu planu na tle jednostek planistycznych

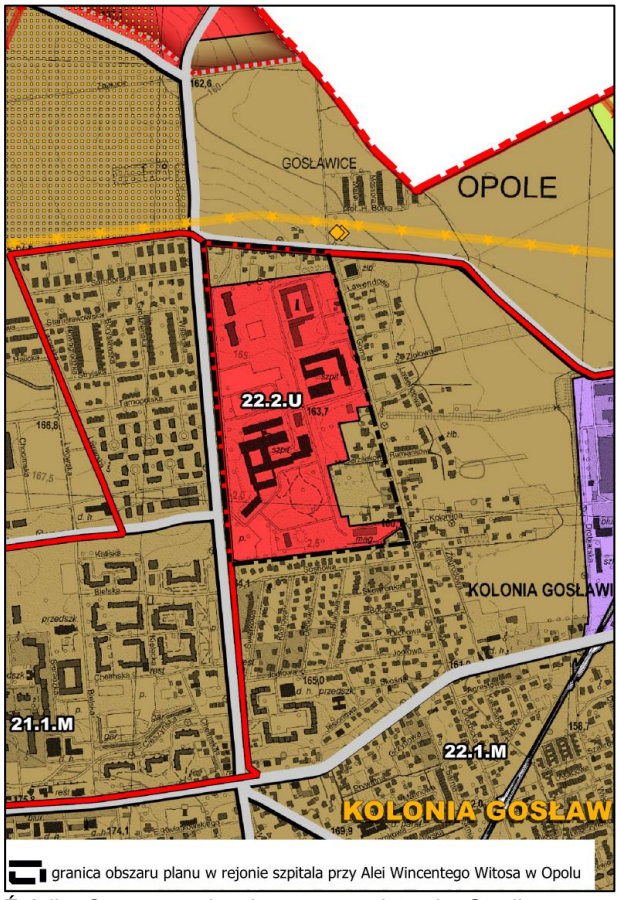

Źródło: Opracowanie własne na podstawie „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Opola", 2018r.

1.3. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu

Na potrzeby Prognozy oddziaływania na środowisko przeprowadzono analizę zgodności założeń projektu planu z celami dokumentów strategicznych na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym. Podstawowe cele ochrony środowiska zwarte w projekcie planu wynikają między innymi z następujących dokumentów planistycznych oraz dokumentów o charakterze strategicznym i programowym przedstawionych poniżej.

Dokumenty międzynarodowe i wspólnotowe

- Agenda 21;
- Biała Księga: Adaptacja do zmian klimatu:
- Zrównoważona Europa 2030;
- 8 Program działań na rzecz środowiska – priorytety polityki środowiskowej i klimatycznej na lata 2021–2030;
- Europejska Strategia Bioróżnorodności do 2030 r.

Dokumenty krajowe

- Strategia Rozwoju Transportu do 2020 (z perspektywą do 2030);
- Polityka ekologiczna Państwa 2030;
- Polityka Energetyczna Polski do 2030r.
- Polityka Klimatyczna Polski: Klimat dla Polski Polska dla klimatu, 1988 – 2018 – 2050;
- Krajowy Plan na rzecz energii i klimatu na lata 2021 – 2030
- Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030 (KPZK 2030)
- Krajowy Plan Gospodarki Odpadami 2022
- Aktualizacja Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych – VI AKPOŚK
- Polityka Wodna Państwa do roku 2030.

W projekcie planu uwzględniono istotne z punktu widzenia projektowanego planu cele:

- ochrona wód powierzchniowych i podziemnych poprzez konieczność należytego zabezpieczenia środowiska gruntowo-wodnego przed zanieczyszczeniem poprzez ujęcie, oczyszczenie i odprowadzenie ścieków, w tym ochronę środowiska wodnego,
- ochrona przed hałasem poprzez odpowiednią kwalifikację terenów – dla terenów objętych projektem planu obowiązują dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku,
- ochronę powietrza atmosferycznego poprzez zmniejszanie emisji z transportu i sektora komunalnego oraz gospodarczego,
- postępowanie z odpadami poprzez właściwe magazynowania i zagospodarowania odpadów oraz utrzymanie czystości i porządku,
- ochronę bioróżnorodności poprzez ustalenie określonych wskaźników zabudowy i powierzchni biologicznie czynnej, ustalenie przeznaczeń związanych z zielenią,

- zachowanie powierzchni biologicznej celem zapobiegania i miminalizowania skutków zmian klimatu.

1.4. Informacje o przyjętych założeniach i zastosowanych metodach

Prognozę oddziaływania na środowisko projektu planu opracowano na podstawie analizy ustaleń zawartych w projekcie, informacji o istniejącym sposobie zagospodarowania, projektowanych zasadach zabudowy i zagospodarowania tzw. ustaleń zawartych w projekcie, analizy uwarunkowań środowiskowych i kulturowych oraz wymagań w stosunku do ochrony środowiska i zapobiegania szkód w środowisku. Sposób opracowania Prognozy został podporządkowany metodologii właściwej dla planowania strategicznego.Celem niniejszej Prognozy, opracowywanej równocześnie z projektem planu jest ocena możliwych oddziaływań na środowisko, które mogą być spowodowane realizacją zabudowy i zagospodarowania terenu określonych w projekcie planu. W celu opracowania prognozy została przeprowadzona wizja lokalna na obszarze objętym planem, w ramach, którego wykonano inwentaryzację urbanistyczną z uwzględnieniem istniejącego stanu zagospodarowania przestrzennego oraz aspektów przyrodniczych. Przeanalizowano również stan środowiska pod kątem jego problemów. Analizując proponowane w planie zasady zabudowy i zagospodarowania postawiono następujące pytania, które usprawniły proces powstawania dokumentu: czy zrealizowane na podstawie planu zagospodarowanie może spowodować znaczące negatywne skutki dla poszczególnych komponentów środowiska i ludzi, jeśli tak, to jakie; czy jest to najlepsze, najbardziej racjonalne zagospodarowanie terenu w tej części miasta; jak te zmiany wpłyną na środowisko i ludzi.

Prognozę oddziaływania sporządzono z wykorzystaniem dostępnych danych tj. informacji pozostających w zasobach administracji rządowej i samorządowej, danych statystyki publicznej oraz państwowego monitoringu środowiska, a także materiałów powszechnie dostępnych, jak: programy, strategie, plany, studia.

Ponadto wykorzystano następujące dokumenty:

- Inwentaryzacja i waloryzacja przyrodnicza Opola (2015r.)
- Inwentaryzacja przyrodnicza Miasta Opole, aktualizacja (2017r.)
- Dokumentacja „Opracowanie ekofizjograficzne podstawowe dla miasta Opola, (2015r.)
- Opracowanie Ekofizjograficzne Podstawowe dla terenów włączonych do dotychczasowego obszaru Miasta Opola (2017r.)
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Opola *(Uchwała Nr LXVI/1248/18 Rady Miasta Opola z dnia 5 lipca 2018 r.),*
- *Uchwała nr XLVIII/949/17 Rady Miasta Opola z dnia 28 września 2017r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w rejonie szpitala przy Alei Wincentego Witosa w Opolu*,
- Program Ochrony Środowiska przed hałasem wraz z mapą akustyczną,
- Program Ograniczania Niskiej Emisji dla Miasta Opola (*Uchwała Nr XXIX/592/20 Rady Miasta Opola z dnia 27 sierpnia 2020 r. zmieniająca uchwałę w sprawie przyjęcia „Planu gospodarki niskoemisyjnej dla miasta Opola”*),

- Program ochrony powietrza dla województwa opolskiego (*Uchwała Nr XX/193/2020 Sejmiku Województwa Opolskiego z dnia 28 lipca 2020 r. w sprawie przyjęcia „Programu ochrony powietrza dla województwa opolskiego”*),
- Uchwała antysmogowa *(Uchwała nr XXXVI/368/2021 Sejmiku Województwa Opolskiego z dnia 30 listopada 2021 r. zmieniającej uchwałę w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa opolskiego ograniczeń i zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw),*
- Plan adaptacji Miasta Opola do zmian klimatu do roku 2030” (*Uchwala Nr VII/124/19 Rady Miasta Opola w dniu 28 marca 2019 r.),*
- Ortofotomapy Opola wykonanej w 2019/2020 r.

Porównując projektowane w planie zasady zabudowy i zagospodarowania z analizą stanu środowiska, posłużono się, zmodyfikowaną na potrzeby opracowania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego **metodą oceny wpływu zamierzonego zagospodarowania na środowisko.** W przedmiotowej analizie wykorzystano macierz interakcji, metodę indukcyjno-opisową oraz metodę analogi do oceny oddziaływań o podobnej specyfice (podobnej funkcji, zabudowie i zagospodarowaniu).W macierzy zaproponowanej w niniejszej prognozie (Tabela 4), oceniano wpływ wszystkich przeznaczeń terenu na poszczególne komponenty środowiska tj. powierzchnię ziemi, zasoby naturalne, wody powierzchniowei podziemne, klimat lokalny, powietrze atmosferyczne, klimat akustyczny, faunę i florę, formy chronione, krajobraz, ludzi, zabytki i dobra materialne, powiązania zewnętrzne.

Poszczególnym oddziaływaniom przyporządkowano wagi w skali **od 3 do -3**, gdzie interpretacja jest następująca:

- **waga 3** – oddziaływanie bardzo korzystne dla środowiska,
- **waga 2** – oddziaływanie korzystne o widocznych zmianach w środowisku,
- **waga 1** – oddziaływanie korzystne niepowodujące widocznych zmian w środowisku,
- **waga 0** – oddziaływanie obojętne,
- **waga - 1** – oddziaływanie niekorzystne niepowodujące widocznych zmian w środowisku,
- **waga - 2** – oddziaływanie niekorzystne o widocznych zmianach w środowisku,
- **waga - 3** – oddziaływanie bardzo niekorzystne dla środowiska.

Ocena ogólna oddziaływania – średnia arytmetyczna z oceny poszczególnych komponentów dla projektowanego sposobu zagospodarowania pozwoliła określić:

- które ustalenia planu cechują się korzystnym, obojętnym lub niekorzystnym oddziaływaniem na środowisko,
- które komponenty środowiska będą objęte najbardziej korzystnym wpływem, które komponenty środowiska będą najbardziej narażone na niekorzystne oddziaływania, a na które brak jakiegokolwiek oddziaływania,
- które ustalenia planu mogą mieć oddziaływania o charakterze znaczącym (waga -2 i -3),
- jaki jest ogólny wpływ realizacji ustaleń planu na środowisko.

Oceniając wpływ ustaleń planu na poszczególne komponenty środowiska skonstruowano tabelę

(Tabela 5), w której oceniano, czy jest to oddziaływanie:

- korzystne/obojętne/niekorzystne,
- chwilowe/stałe,
- krótkoterminowe/długoterminowe,
- bezpośrednie/pośrednie.

Projektowane w planie zasady zabudowy i zagospodarowania przeanalizowano pod kątem występowania w katalogu przedsięwzięć zawartych w *Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko [H].* Na tej podstawie wskazano zagospodarowanie, którego realizacji i eksploatacja może znacząco oddziaływać na środowisko, w tym zawsze znacząco lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko (jeśli takie mogłoby wystąpić).

Ponadto przeprowadzono symulację wariantu „0" (**za wariant „zerowy" przyjęto taki stan zabudowy i zagospodarowania, jaki występuje na terenie obecnie – zagospodarowanie zrealizowane na podstawie wydanych decyzji administracyjnych)**.

Zakres przedmiotowy Prognozy został dostosowany do skali planu oraz stopnia jego szczegółowości i precyzji jego ustaleń. Jest on zgodny z wymogami określonymi w art. 51 ust. 2 oraz art. 52 ust. 1 i 2 ww. ustawy i został uzgodniony z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Opolu oraz Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Opolu.

1.5. Przewidywane metody analizy skutków realizacji postanowień projektu planu

W ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko zgodnie z art. 55 ust. 5 *Ustawy o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko [B]* Prezydent Miasta Opola zobowiązany jest do prowadzenia monitoringu skutków realizacji postanowień przyjętego dokumentu. Monitorowanie skutków wdrożenia form zagospodarowania proponowanych w planie jest skomplikowanym procesem, szczególnie w krótkim przedziale czasowym, ponieważ dopiero w dłuższej perspektywie zmiany w zagospodarowaniu mogą być zauważalne. Narzędziami, przydatnymi w tej analizie powinny być:

- wskaźniki dotyczące zmian w powierzchni zajętej przez poszczególne formy zagospodarowania przestrzeni,
- liczba wydawanych pozwoleń na budowę obiektów o różnym przeznaczeniu,
- liczba nowo wznoszonych budynków/budowli,
- liczba posadzonych/usuniętych drzew i krzewów,
- wskaźniki dotyczące jakości powietrza, jakości wód, poziomu hałasu.

Pojawienie się jakichkolwiek niezgodności powinno skutkować podjęciem stosownych działań mających na celu wyegzekwowanie od właścicieli lub zarządców uciążliwych obiektów oraz dostosowanie się do norm środowiskowych.

Dodatkowo zgodnie z wymogiem art. 55 ust. 3 pkt. 5 *ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska*

oraz o ocenach oddziaływania na środowisko [B], po uchwaleniu planu dołącza się do niego pisemne podsumowanie wraz z uzasadnieniem zawierające m.in. propozycje dotyczące metod i częstotliwości przeprowadzania monitoringu skutków realizacji postanowień dokumentu. System monitoringu powinien być tak zaplanowany, aby pozwolić na kontrolę zmian zachodzących w środowisku spowodowanych realizacją ustaleń planu.

System oceny skutków realizacji projektu planu powinien być oparty na odpowiednio dobranych wskaźnikach presji, stanu i reakcji. Monitoring może być prowadzony w oparciu o wydane decyzje o środowiskowych uwarunkowaniach, decyzje o pozwoleniu na budowę, zgłoszenia budowlane, przeglądy ekologiczne, inne decyzje administracyjne itp. Prezydent Miasta Opola może występować o przedłożenie wyników monitoringu prowadzonego przez Regionalną Dyrekcje Ochrony Środowiska, Generalnego Inspektora Ochrony Środowiska, Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych, Wojewodę, Starostę, a także korzystać z rejestru wydanych decyzji, będących w zasobie gminnym/ powiatowym. Zgodnie z obowiązującymi przepisami *Ustawy Prawo ochrony środowiska [J]*, a także *Ustawy o zmianie ustawy o Inspekcji Ochrony Środowiska oraz niektórych innych ustaw [K]*, monitoring jakości powietrza, wód, gleb i ziemi oraz poziomu hałasu i pól elektromagnetycznych realizowany jest przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska (poprzez Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Opolu), przez Starostę lub podmiot gospodarczy. Dokonując analizy i oceny stanu poszczególnych komponentów środowiska w oparciu o wyniki pomiarów uzyskanych w ramach państwowego monitoringu środowiska lub innych dostępnych źródeł należy pamiętać, że powinny obejmować obszar objęty projektem planu.

1.6. Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko

Realizacja zapisów planu nie będzie implikować transgranicznych oddziaływań na środowisko, ponieważ Opole leży w odległości około 50 km, od najbliższej granicy państwa z Republiką Czeską, a skala przedsięwzięć związana z realizacją ustaleń projektowanego planu będzie mieć charakter lokalny i ewentualne negatywne oddziaływanie tych przedsięwzięć zamkną się w granicach gminy.

2. ANALIZA I OCENA ISTNIEJĄCEGO STANU ŚRODOWISKA, W TYM STANU ŚRODOWISKA NA OBSZARACH OBJĘTYCH POTENCJALNYM ZNACZĄCYM ODDZIAŁYWANIEM ORAZ JEGO ZMIAN W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTU PLANU

2.1. Ogólna charakterystyka fizjograficzna terenu

2.1.1. Położenie administracyjne i fizyczno- geograficzne

Obszar objęty projektem planu zlokalizowany jest w północno-wschodniej części Opola, w obrębie Kolonii Gosławickiej. Granice analizowanego terenu stanowią: od północy: ul. Wygonowa, od wschodu: ul. Górna, od zachodu: Aleja Wincentego Witosa, od południa: granica nieruchomości zlokalizowanych na północ od ul. Sosnowej.

Pod względem regionalizacji fizyczno-geograficznej Polski J. Kondrackiego, obszar opracowania położony jest w obrębie podprowincji Niziny Środkowopolskie, w makroregionie Niziny Śląskiej, w obrębie mezoregionu Pradolina Wrocławska.

2.1.2. Budowa geologiczna, ukształtowanie terenu oraz sposób użytkowania terenu

Zgodnie z *Mapą geologiczno-gruntową* obszar objęty planem w całości występuje w rejonie utworów czwartorzędowych tzn. terasy plejstoceńskiej zlodowacenia środkowopolskiego w postaci różnorodnych piasków, pospółki i żwirów.

Tabela 1. Zasoby geologiczno-gruntowe na obszarze planu

Litologia	Wiek [symbol]	Wiek [nazwa]	Ocena przydatności do zabudowy
Piaski różnoziarniste, pospółki i żwiry	$_{f}Qp_{3}$	Czwartorzęd-plejstocen	Grunty mało i równomiernie ściśliwe o bardzo dobrych własnościach jako podłoże dla posadowień bez pośrednich budowli. Mogą przenosić obciążenia ponad 250 kPa. Możliwa lokalizacja obiektów podpiwniczonych bez ograniczeń.

Źródło: „Opracowanie Ekofizjograficzne Podstawowe dla Miasta Opola", 2015r.

Zgodnie z *Mapą rzeźby terenu* obszar objęty projektem znajduje się w całości na obszarze form akumulacji rzecznej, głównie terasy średniej, lokalnie piaszczysto-żwirowej o charakterze akumulacyjnym (Tsw). Terasa wyniesiona jest 10-12 m ponad dno współczesnych dolin i stanowi łagodne przejście pomiędzy Garbem a terasą średnią, erozyjno-akumulacyjną, bałtycką. Powierzchnia terenu jest płaska lub lekko falista o wys. bezwzględnych nieprzekraczających 2-5 m. Inna forma akumulacji rzecznej to dolina rzeki Maliny (Db), która dzieli niejako teren opracowania w połowie i wąskim „jęzorem" wdziera się w głąb omawianego terenu. Na ogół jest to forma płaskodenna, o prostolinijnym przebiegu i zróżnicowanej szerokości do ok. 700 m. Forma ta wykorzystuje w swym przebiegu dawne pradoliny rzeczne z okresu zlodowacenia północnopolskiego. Deniwelacja terenu jest nieznaczna, nie przekracza kilku metrów.

W strukturze użytkowania występują grunty zabudowane (inne tereny zabudowane, mieszkaniowe) oraz pojedyncze grunty pod drogami. **Załącznik 1** przedstawia aktualny stan zagospodarowania obszaru, wraz ze strukturą użytkowania i innymi uwarunkowaniami.

Obszar objęty projektem planu w większości powierzchni jest zainwestowany. Ok. 80% obszaru przeznaczone jest na usługi opieki zdrowotnej (w tym działalność Uniwersyteckiego Szpitala Klinicznego). Poza obiektami szpitalnymi, w których świadczona jest opieka stacjonarna i ambulatoryjna pacjentów, na terenie tym zlokalizowane są m.in. lądowisko dla helikopterów. W granicach analizowanego obszaru znajduje się także zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna (m. in. w północnej części obszaru) oraz jednorodzinna (wolnostojąca i szeregowa) wzdłuż ulicy: Wygonowej oraz Górnej. Obsługa komunikacyjna terenu zapewniona jest przede wszystkich przez drogi wewnętrzne.

2.1.3. Klimat

Klimat lokalny na obszarze opracowania kształtowany jest przez zespół warunków naturalnych, obejmujących m.in. rzeźbę terenu, pokrycie terenu, głębokość wód gruntowych, ilość i wielkość cieków wodnych, rodzaj gruntów.

Zgodnie ***z** „Mapą warunków klimatycznych”* na obszarze objętym planem panuje klimat należący do typu korzystnego (Ib, Ic).

Tabela 2. Warunki klimatyczne na obszarze planu

Strefa	Ogólna charakterystyka
Ib	Tereny o nieznacznie gorszych warunkach klimatu lokalnego, eksponowane w kierunku N, NE i NW. Cechują się gorszym i w stosunku do Ia i Ic warunkami usłonecznienia, szczególnie w okresie jesienno-zimowym, przy utrzymaniu korzystnych warunków nawietrzania i przewietrzania. Warunki wilgotnościowe z uwagi na głębszy poziom zalegania wód gruntowych korzystne, na ogół – poza lokalnymi obniżeniami i podstawą stoków - nie występują warunki dla stagnacji chłodnego powietrza i zamgleń. Większa część obszaru planu.
Ic	Tereny o korzystnych warunkach klimatu lokalnego, charakterystyczne dla terenów płaskich i lekko falistych . Cechują się nieznacznie gorszymi niż w Ia warunkami usłonecznienia, przy utrzymaniu korzystnych warunkach nawietrzania, przewietrzania i termiki powietrza. Warunki wilgotnościowe z uwag i na głęboki poziom zalegania wód gruntowych korzystne, na ogół - poza lokalnymi obniżeniami - nie występują warunki dla stagnacji chłodnego powietrza i zamgleń. Tereny wskazane dla lokalizacji wszelkiego typu zabudowy oraz upraw rolnych. Niewielki fragment północno-zachodni.

Źródło: „Opracowanie Ekofizjograficzne Podstawowe dla Miasta Opola”, 2015r.

2.1.4. Gleby

Zgodnie z *„Mapą warunków glebowych”* na obszarze objętym projektem występują grunty terenów zabudowanych. W wyniku bardzo intensywnej urbanizacji oraz działalności człowieka powierzchnia ziemi, a tym samym naturalna warstwa glebowa na analizowanym terenie uległa całkowitemu przekształceniu, w związku z czym dominują tu gleby synantropijne, tj. industrio- i

urbanoziemne. Niemal cały analizowany obszar to tereny zainwestowane lub przeznaczone do inwestycji.

2.1.5. Hydrografia

Zgodnie z „*Mapą stref wodnych" cały* obszar objęty planem zlokalizowany jest w obrębie utworów przepuszczalnych (IIIa).

Tabela 3. Warunki wodne na obszarze planu

Strefa	Ogólna charakterystyka	Ocena warunków wodnych
IIIa	Woda gruntowa w utworach piaszczysto-żwirowych wodnolodowcowych i tarasów rzecznych poniżej 2 m ppt.	Warunki dla lokalizacji obiektów podpiwniczonych korzystne poza obszarami doliny Odry i jej dopływów. W obszarach powierzchniowego występowania gruntów trudno-przepuszczalnych konieczne jest stosowanie drenaży opaskowych odprowadzających wody opadowe.

Źródło: „Opracowanie Ekofizjograficzne Podstawowe dla Miasta Opola", 2015r.

Obszar objęty planem znajduje się w zasięgu występowania struktur wodonośnych gromadzących wodę w ośrodku krasowo-szczelinowym Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 333 Zbiornik Opole-Zawadzkie i ośrodku porowo-szczelinowym Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 335 Zbiornik Krapkowice-Strzelce Opolskie i ośrodku porowo-szczelinowego Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 336 „Niecka Opolska". Obszar objęty planem znajduje się poza zasięgiem szczególnego zagrożenia powodzią.

2.1.6. Flora i fauna

Zgodnie z *„Mapą siedlisk i warunków przyrodniczych"* obszar objęty projektem planu tereny intensywnie zainwestowane, w skład których wchodzą obszary różnych form zabudowy. Tereny posiadają niewielką wartość dla kształtowania zieleni miejskiej urządzonej.

Zgodnie z „*Inwentaryzacją przyrodniczą Miasta Opole" (2015r.) oraz „Aktualizacją Inwentaryzacji przyrodniczej Miasta Opole" (2017r.)* na przedmiotowym obszarze nie zinwentaryzowano szczególnych wartości flory i fauny oraz wartości krajobrazowych.

Omawiany obszar zajmują głównie obiekty Uniwersyteckiego Szpitala Klinicznego oraz zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna i pojedyncza wielorodzinna. Obecna szata roślinna obszaru jest wynikiem przede wszystkim oddziaływań i czynników antropogenicznych. Roślinność naturalna czy raczej seminaturalna na tym terenie praktycznie nie występuje. Wolne od zabudowy przestrzenie to tereny wokół Uniwersyteckiego Szpitala Klinicznego oraz pozostałości po terenach rolnych pomiędzy zabudową jednorodzinną.

Pod względem faunistycznym w przeważającej większości omawiany obszar charakteryzuje się niewielką wartością dla funkcjonowania zwierząt. Spośród zwierząt najlepiej poznana grupa zwierząt na tym terenie to bezkręgowce. Można tu spotkać ślimaki, kilka gatunków motyli oraz stawonogi.

Ssaki, reprezentowane są głównie przez gryzonie: mysz domową, szczura śniadego, wędrownego oraz kunę domową.

2.1.7. Walory kulturowe i zabytkowe

W obrębie obszaru objętego nie są zlokalizowane obszary lub obiekty przedstawiające wartość historyczną.

2.1.8. Stan i źródła zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego

Obszar objęty planem zlokalizowany jest w północno-wschodniej części Opola, w obrębie Kolonii Gosławickiej. Na większości powierzchni jest zainwestowany. Ok. 80% obszaru przeznaczone jest na usługi opieki zdrowotnej. Poza obiektami szpitalnymi, na terenie tym zlokalizowane są m.in. lądowisko dla helikopterów oraz lokalna kotłownia. W granicach analizowanego obszaru znajduje się także zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna (m. in. w północnej części obszaru) oraz jednorodzinna (wolnostojąca i szeregowa) wzdłuż ulic: Wygonowej i Górnej. Obsługa komunikacyjna terenu zapewniona jest przede wszystkich przez drogi wewnętrzne.

Jak wynika z raportu pt. *„Wskaźniki emisji zanieczyszczeń powietrza emitowanych z indywidualnych źródeł ciepła”* z punktu widzenia oddziaływania na środowisko, podstawowymi źródłami emisji zanieczyszczeń do atmosfery na terenach zurbanizowanych są indywidualne urządzenia grzewcze zasilane paliwami stałymi. Wprowadzają one pyły i gazy do powietrza. Jako przedstawicieli drugiej grupy można wskazać źródła należące do szeroko pojętego sektora komunalno-bytowego, takie jak kotły przydomowe, kotły produkujące ciepło dla potrzeb niewielkich zakładów, lokali usługowych, warsztatów itp. Emisja zanieczyszczeń wynika zarówno rodzaju stosowanych paliw jak i stanu technicznego urządzeń oraz jakości obsługi przez swoich stałych użytkowników. Stan powietrza jest również kształtowany przez emisje napływową z terenów sąsiednich. Teren opracowania posiada wysoko rozwiniętą infrastrukturę techniczną. Wszystkie obiekty podłączone są do sieci ciepłowniczej lub korzystają z ciepła z lokalnych kotłowni.

Zanieczyszczenie powietrza atmosferycznego w rejonie opracowania związane jest również z emisją niezorganizowaną, wywołaną ruchem komunikacyjnym. Drogą o dużym natężeniu ruchu jest Aleja Wincentego Witosa, ul. Górna i ul. Wygonowa.

Zgodnie z „Programem ochrony powietrza dla województwa opolskiego” na podstawie oceny jakości powietrza za rok 2018 dla strefy miasto Opole wskazano na przekroczenia 24-godzinnego stężenia PM10 oraz stężenia średniorocznego B(a)P.

Na obszarze opracowania nie zlokalizowano stacji pomiarowych Państwowego Monitoringu Środowiska służącej do monitoringu powietrza. Zgodnie z klasyfikacją stref, obszar objęty projektem planu znajduje się w strefie miasto Opole. W strefie, w roku kalendarzowym 2020r. odnotowano

przekroczenia poziomów dopuszczalnych następujących substancji. tj. benzo(a)pirenu w pyle PM10 – średnia roczna, ozonu – średnia 8-godzinna. Wartości dopuszczalne substancji w powietrzu określa *Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu [D].*

Pomiary PM10 opierają się o dwa punkty monitoringowe zlokalizowane na ul. Koszyka oraz na os. Armii Krajowej. Pomiary wskazują na wartości średnioroczne 23µg/m^3 na stacji przy ul. Koszyka oraz 25 µg/m^3 na os. Armii Krajowej. Średnioroczne wyniki uzyskane z pomiarów nie wskazują na przekroczenie wartości dopuszczalnej 40µg/m^3.

Pomiar pyłu PM2,5 prowadzony był jedynie na stacji na os. Armii Krajowej. Wyniki wskazują na wartość średnioroczną 16-17µg/m^3. Poziom dopuszczalny dla pyłu zawieszonego PM2,5 - 20µg/m^3 ustalony został do osiągnięcia do dnia 1 stycznia 2020 r. (faza II). Wartość uzyskana na stacji os. Armii Krajowej za rok 2020 jest mniejsza niż poziom dopuszczalny dla pyłu zawieszonego PM2,5 - w roku 2020 wartość PM2,5 nie może przekraczać 20µg/m^3.

Benzo(a)piren jest substancją badaną na stacji os. Armii Krajowej. W roku 2020 poziom dopuszczalny benzo(a)pirenu tj. 1ng/m^3 został przekroczony - na stacji wartość średnioroczna benzo(a)pirenu wynosiła 3ng/m^3 .

Podsumowując badania, nie można jednoznacznie stwierdzić jaki jest stan powietrza na obszarze objętym planem, gdyż nie wyznaczono punktów pomiarowych na obszarze planu lub w najbliższej okolicy. Zanieczyszczenia maja możliwość rozprzestrzeniania się. Ponadto emisja może mieć również charakter napływowy. Ocenia się zatem, że wyniki pomiarów są niemiarodajne, aby jednoznacznie ocenić jakość powietrza na obszarze planu. Wyniki stanu powietrza są danymi dostarczonymi z modelu opierającego się o wyniki z dwóch stacji monitorujących, nie są to zatem bezpośrednie pomiary.

Monitoring wspomagający ocenę jakości powietrza na terenie miasta dokonywany jest za pomocą czujników Airly. Czujniki Airly to niewielkie urządzenia, które mierzą poziom zanieczyszczenia powierza na zewnątrz. Sensory odczytują w czasie rzeczywistym serię parametrów na temat aktualnego powietrza w lokalizacji, w której są umieszczone. Na terenie miasta zlokalizowane jest 40 czujników, umieszczonych zwykle na budynkach użyteczności publicznej. Na obszarze planu nie został zlokalizowany żaden czujnik Airly. Najbliższy czujniki zlokalizowany jest na ul. Górnej przy Żłobku nr 3. Wyniki pomiarów mają jednak charakter bieżący (do podglądu dane z przed 24 godzin), a więc nie dają pełnego obrazu zanieczyszczeń utrzymujących się w skali roku lub chociażby miesiąca.

2.1.9. Historyczne zanieczyszczenia powierzchni ziemi

Zgodnie z ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 r. z późń. zm. Prawo Ochrony Środowiska [J] historyczne zanieczyszczenie powierzchni ziemi to zanieczyszczenie ziemi, które zaistniało przed dniem 30 kwietnia 2007 r. lub wynika z działalności, która została zakończona przed dniem 30 kwietnia 2007 r., jak również szkoda w środowisku w powierzchni ziemi w rozumieniu art. 6 pkt 11 lit. c *ustawy z dnia 13 kwietnia 2007 r. o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie [L],* która została spowodowana przez emisję lub zdarzenie, od którego upłynęło więcej niż 30 lat. Rejestr historycznych zanieczyszczeń ziemi prowadzi Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska na podstawie m.in. wykazu

historycznych zanieczyszczeń ziemi prowadzonego przez starostę. Ważną kwestią jest fakt, że właściciel gruntu, który na swoim terenie stwierdzi historyczne zanieczyszczenie, jest zobowiązany niezwłocznie zgłosić to do RDOŚ (art. 101e ust. 1). Takiego rodzaju zgłoszenia mają charakter uzupełniający do obowiązkowych działań starosty. Właściciel powierzchni ziemi, na której występuje historyczne zanieczyszczenie jest zobowiązany do przeprowadzenia remediacji, czyli usunięcia lub zmniejszenia ilości substancji powodujących ryzyko w taki sposób, aby teren zanieczyszczony był bezpieczny dla zdrowia ludzi i stanu środowiska. Właściciel nieruchomości w oparciu o informacje o charakterze, skali, rodzaju historycznego zanieczyszczenia zobowiązany jest do opracowania projektu planu remediacji i jego ustalenia z regionalnym dyrektorem ochrony środowiska. Na terenie powiatu opolskiego, a więc w obszarze opracowania również, nie zidentyfikowano potencjalnych historycznych zanieczyszczeń powierzchni ziemi. W związku z tym, starosta nie sporządził wykazu przedmiotowych zanieczyszczeń.

2.1.10. Klimat akustyczny

W rozumieniu Dyrektywy 2002/49/WE Parlamentu Europejskiego dotyczącej oceny i zarządzania poziomem hałasu, definiowany jest, jako niepożądane lub szkodliwe dźwięki powodowane przez działalność człowieka na wolnym powietrzu, w tym hałas emitowany przez środki transportu, ruch drogowy, ruch kolejowy, ruch samolotowy.

Zgodnie z *„Opracowanie ekofizjograficznym”* obszar planu wraz z otoczeniem znajduje się w strefie hałasu o niskiej emisji.

Emisja w rejonie planu spowodowana jest głównie przez ruch komunikacyjny od Alei Wincentego Witosa, ul. Górnej i ul. Wygonowej. Poza tym hałasem o oddziaływaniu chwilowym (incydentalnym) są starty i lądowania śmigłowców Lotniczego Pogotowia Ratunkowego, którego lądowisko znajduje się na terenie Uniwersyteckiego Szpitala Klinicznego.

Zgodnie z *„Mapą akustyczną”* obszar objęty opracowaniem znajduje się w zasięgu oddziaływania hałasu generowanego przez ruch komunikacyjny z Alei Wincentego Witosa, ul. Górnej i ul. Wygonowej. Poziom hałasu kształtuje się w granicach 55-65 dB (wskaźnik L_{DWN}) i 55-60 dB (wskaźnik L_N). Im dalej od osi drogi tym poziom hałasu maleje. Przekroczenia dopuszczalnego poziomu hałasu obejmują pojedyncze zabudowania zlokalizowane przy ul. Wygonowej, wielkość tych przekroczeń wynosi 0-5 dB (L_{DWN}).

W granicach obszaru planu ustala się tereny zabudowy chronionej akustycznie tj. tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej (tereny MN), tereny mieszkaniowo-usługowe (tereny: MN/U, MW/U), tereny szpitali w miastach (teren U), tereny rekreacyjno-wypoczynkowe (ZP). Wartości dopuszczalne dla terenów określanych mianem zabudowy chronionej akustycznie zostały określone w *Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku [E].* W ocenie dotrzymania standardów akustycznych należy uwzględnić działalność LPR tj. start i lądowania śmigłowców ratunkowych.

Rysunek 2. Poziom hałasu z dróg względem obszaru objętego planem

Źródło: Mapa akustyczna Miasta Opola

2.1.11. Stan i źródła zanieczyszczenia wód

Monitoring wód na terenie Opola prowadzony jest zgodnie z wymogami Ramowej Dyrektywy Wodnej. Zgodnie ze zaktualizowanym w 2016 r. *Planem gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry* obszar objęty projektem planu położony jest w granicach:

- Jednolitej Części Wód Podziemnych (JCWPd) o numerze PLGW6000110 (zgodnie z nowym podziałem na lata 2016-2021, PIG) o dobrym stanie wód (chemicznym i ilościowym), niezagrożonej nieosiągnięciem celów środowiskowych Ramowej Dyrektywy Wodnej;
- Jednolitej Części Wód Rzecznych (JCWPrz) o kodzie PLRW6000171188949 Swornica o złym stanie wód, zagrożonej nieosiągnięciem celów środowiskowych Ramowej Dyrektywy Wodnej.

Zgodnie z danymi Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska w ostatnich latach nie prowadzono pomiarów w zasięgu obszaru objętego planem. Brak zatem informacji o aktualnej jakości wód na obszarze objętym opracowaniem. Wdrożenie skutecznych i efektywnych działań naprawczych wymaga szczegółowego rozpoznania wpływu zidentyfikowanej presji i możliwości jej redukcji. Na chwile obecna nie zidentyfikowano źródła presji.

2.1.12. Emitowanie pól elektromagnetycznych

Jak wynika z danych Głównego Inspektora Ochrony Środowiska (2020r.), na terenie Opola dopuszczalne poziomy pola elektromagnetycznego nie są przekroczone. Zmierzona średnia wartość składowej elektrycznej wyniosła we wszystkich punktach pomiarowych na terenie miasta mniej niż 0,8 [V/m], przy dopuszczalnej wartości 7 V/m. Poziom promieniowania elektromagnetycznego, jaki został zmierzony w punkcie pomiarowym zlokalizowanym przy ul. Piotrkowskiej (Malinka) wynosił 0,68 V/m. Na podstawie prowadzonych pomiarów stwierdzono brak przekroczeń ocenionych w odniesieniu do *Rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku [F] oraz Rozporządzenia Ministra Klimatu w sprawie sposobów sprawdzania dotrzymania dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku [G].*

2.1.13. Ryzyko wystąpienia poważnych awarii

Przez nadzwyczajne zagrożenie środowiska rozumie się zagrożenia spowodowane gwałtownym zdarzeniem, które może wywołać znaczne zniszczenie środowiska lub pogorszyć jego stan, stwarzając powszechne niebezpieczeństwo dla ludzi i środowiska.

Do zdarzeń mogących być przyczyną wystąpienia nadzwyczajnych zagrożeń mogą się kwalifikować wybuchy o dużej sile i pożary przestrzenne związane z lokalizacją sieci gazowych, lokalnych kotłowni etc. oraz zdarzenia komunikacyjne. Powyższe zdarzenia maja zwykle charakter incydentalny.

3. ANALIZA PROJEKTU MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

3.1. Istniejące problemy środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektu dokumentu

Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego jest dokumentem, w którym projektant umieszcza ustalenia dotyczące zagospodarowania danego fragmentu przestrzeni. Głównym celem jest stworzenie zapisów umożliwiających rozwój społeczno-gospodarczy danego miejsca przy zachowaniu zasad zrównoważonego rozwoju, z poważaniem dla przyrody. Do głównych założeń projektowych przedmiotowego planu będzie należało zachowanie ustaleń i kierunków zagospodarowania przestrzennego określonych w Studium.

Obszar objęty projektem planu w większości powierzchni jest zainwestowany. Ok. 80% obszaru przeznaczone jest na usługi opieki zdrowotnej (w tym działalność Uniwersyteckiego Szpitala Klinicznego). W granicach analizowanego obszaru znajduje się także zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna (m. in. w północnej części obszaru) oraz jednorodzinna (wolnostojąca i szeregowa) wzdłuż ulic: Wygonowej i Górnej.

Niemal na całości obszaru objętego planem występują tereny o korzystnych warunkach geologiczno- gruntowych, wodnych i topoklimatycznych dla realizacji zabudowy.

Z punktu widzenia oddziaływania na środowisko, podstawowymi źródłami emisji zanieczyszczeń do atmosfery na terenach zurbanizowanych w rejonie obszaru planu są indywidualne urządzenia grzewcze zasilane paliwami stałymi. Wprowadzają one pyły i gazy do powietrza. Jako przedstawicieli drugiej grupy można wskazać źródła należące do szeroko pojętego sektora komunalno-bytowego, takie jak kotły przydomowe, kotły produkujące ciepło dla potrzeb niewielkich zakładów, lokali usługowych, warsztatów itp. Emisja zanieczyszczeń wynika zarówno rodzaju stosowanych paliw jak i stanu technicznego urządzeń oraz jakości obsługi przez swoich stałych użytkowników. Teren opracowania posiada wysoko rozwiniętą infrastrukturę techniczną. Wszystkie obiekty podłączone są do sieci ciepłowniczej lub korzystają z ciepła z lokalnych kotłowni. Stan powietrza jest również kształtowany przez emisje napływową z terenów sąsiednich.

Zanieczyszczenie powietrza atmosferycznego w rejonie opracowania związane jest również z emisją niezorganizowaną, wywołaną ruchem komunikacyjnym. Drogą o dużym natężeniu ruchu jest Aleja Wincentego Witosa, ul. Górna i ul. Wygonowa.

Zgodnie z *„Programem ochrony powietrza dla województwa opolskiego”* na podstawie oceny jakości powietrza za rok 2018 dla strefy miasto Opole wskazano na przekroczenia 24-godzinnego stężenia PM10 oraz stężenia średniorocznego B(a)P. W strefie, w roku kalendarzowym 2020r. odnotowano przekroczenia poziomów dopuszczalnych następujących substancji. tj. benzo(a)pirenu w pyle PM10 oraz ozonu. Szczególnie istotne jest zatem, aby nowa zabudowa korzystała z rozwiązań mających na celu ograniczenie zanieczyszczenie powietrza realizując zapisy *„Planu gospodarki niskoemisyjnej”, „Programu ochrony powietrza dla województwa opolskiego” oraz „Uchwały antysmogowej”*.

Emisja hałasu i wibracji w rejonie planu spowodowana jest głównie przez ruch komunikacyjny od Alei Wincentego Witosa, ul. Górnej i ul. Wygonowej. Przekroczenia dopuszczalnego poziomu hałasu obejmują pojedyncze zabudowania zlokalizowane przy ul. Wygonowej, wielkość tych przekroczeń wynosi 0-5 dB. Poza tym, hałasem o oddziaływaniu chwilowym (incydentalnym) są starty i lądowania śmigłowców Lotniczego Pogotowia Ratunkowego, którego lądowisko znajduje się na terenie Uniwersyteckiego Szpitala Klinicznego.

W granicach obszaru planu ustala się tereny zabudowy chronionej akustycznie tj. terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej (tereny MN), tereny mieszkaniowo-usługowe (tereny: MN/U, MW/U), tereny szpitali w miastach (teren U), tereny rekreacyjno-wypoczynkowe (ZP). Wartości dopuszczalne dla terenów określanych mianem zabudowy chronionej akustycznie zostały określone w *Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku [E].* W ocenie dotrzymania standardów akustycznych należy uwzględnić działalność LPR tj. start i lądowania śmigłowców ratunkowych.

3.2. Potencjalne zmiany środowiska w przypadku braku realizacji planu

Analiza zmian, jakie mogą wystąpić w środowisku w przypadku braku realizacji postanowień MPZP (wariant „0")

Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego jest dokumentem, w którym projektant umieszcza ustalenia dotyczące zabudowy i zagospodarowania danego fragmentu przestrzeni. Głównym celem jest stworzenie zapisów umożliwiających rozwój gospodarczy danego miejsca przy zachowaniu zasad zrównoważonego rozwoju, z poszanowaniem dla przyrody. Za wariant „0" należy w tym przypadku uznać zabudowę i zagospodarowanie istniejące. Na analizowanym terenie brak jest obowiązującego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

3.3. Projektowane zasady zabudowy i zagospodarowania obszaru objętego projektem planu

Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w rejonie szpitala przy Alei Wincentego Witosa w Opolu będzie stanowił podstawę prawną, która umożliwi właściwe kształtowanie warunków, zasad zabudowy i zagospodarowania, w zgodzie z zasadami ładu przestrzennego i szeroko pojmowanego zrównoważonego rozwoju.

W projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w rejonie szpitala przy Alei Wincentego Witosa w Opolu ustalono następujące przeznaczenia:

- tereny MN – tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej,
- tereny MN/U – tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej oraz tereny zabudowy usługowej,
- tereny MW/U – tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej oraz tereny zabudowy usługowej,
- tereny U – tereny zabudowy usługowej,
- tereny ZP – tereny zieleni urządzonej,
- tereny KDZ – tereny dróg publicznych – ulice zbiorcze,

- tereny KDD – tereny dróg publicznych – ulice dojazdowe – ciąg pieszo-jezdny,
- tereny KDW – tereny dróg wewnętrznych.

Do głównych założeń projektowych przedmiotowego planu należało zachowanie ustaleń i kierunków zagospodarowania przestrzennego, określonych w obowiązującym Studium. Związanych m.in. z utrzymaniem istniejących funkcji usługowo-mieszkaniowych. Projekt planu miejscowego wprowadza także stosowne zapisy regulujące zasady zagospodarowania i zabudowy przedmiotowego obszaru.

Przystąpienie do sporządzenia planu miejscowego na analizowanym obszarze uzasadniają następujące fakty:

- uregulowanie przeznaczenia terenów w związku z ruchem inwestycyjnym oraz w odpowiedzi na wnioski o sporządzenie planu miejscowego,
- konieczność wprowadzenia odpowiednich zapisów regulujących sposób zagospodarowania i zabudowy terenów, w tym określenie wskaźników urbanistycznych (m.in. maksymalną i minimalną intensywność zabudowy, wskaźnika miejsc postojowych, udziału powierzchni biologicznie czynnej) do potrzeb inwestycyjnych.

Tereny wyznaczone w projekcie planu przeanalizowano pod kątem istniejących uwarunkowań, aktualnego użytkowania oraz sposobu zabudowy i zagospodarowania terenu, również pod kątem wprowadzenia nowych rozwiązań. Przeznaczenia terenów wyznaczone w niniejszym projekcie analizowano pod względem wpływu na środowisko, a wyniki tej oceny znajdują się w Tabeli 4 i Tabeli 5.

W ramach projektowanych przeznaczeń terenów wprowadzono w zapisach planu szereg ustaleń, które zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa mają na celu porządkowanie zagospodarowania.

3.4. Analiza i ocena potencjalnych znaczących oddziaływań

Przedmiotowy projekt planu nie wskazuje rodzaju przedsięwzięć, jakie mają być realizowane na przedmiotowym obszarze, a jedynie planowaną funkcję terenu tj. tereny o rożnym przeznaczeniu lub rożnych zasadach zagospodarowania. Prognoza oddziaływania na środowisko analizuje czy ustalone w projekcie planu zagospodarowanie może wiązać się z przedsięwzięciami mogącymi znacząco oddziaływać na środowisko, w tym zawsze znacząco lub potencjalnie znacząco zgodnie z katalogiem przedsięwzięć zawartych w *Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko [H].*

Zgodnie z katalogiem przedsięwzięć zawartych w *Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko [I] d*o przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko na terenach objętych ustaleniami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego kwalifikuje się zabudowa mieszkaniowa wraz z infrastrukturą jej towarzyszącą o powierzchni równej i wyższej niż 4 ha, zabudowa usługowa o powierzchni równej i wyższej niż 4 ha (w przypadku obiektów innych niż centra handlowe), zabudowa usługowa o powierzchni równej i wyższej niż 2 ha (w przypadku centrów handlowych),

garaże, parkingi samochodowe lub zespoły parkingów o powierzchni równej i wyższej niż 0,5 ha. Na obszarze planu nie wyznacza się nowych terenów wg wskazanych powyżej kryteriów mogących kwalifikować się do przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko.

W przypadku infrastruktury komunikacyjnej do przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko kwalifikują się drogi o nawierzchni twardej powyżej 1 km. Do tego rodzaju przedsięwzięć mogą zostać również zakwalifikowane inwestycje związane z rozbudową lub przebudową istniejących dróg o nawierzchni twardej o długości powyżej 1km.

W stosunku do infrastruktury technicznej, kwalifikacja przedsięwzięcia zależeć będzie od rodzaju obiektów i sieci, długości lub mocy instalacji. Instalacje mogą zostać zakwalifikowane jako mogące zawsze znacząco lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, wymagana będzie wówczas decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach.

Zgodnie z katalogiem przedsięwzięć, jako przedsięwzięcia mogące potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko mogą kwalifikować się przeznaczenia związane z zalesieniem terenów pastwisk lub łąk na obszarach zagrożonych powodzią w rozumieniu *ustawy Prawo wodne [J]*, nieużytków na glebach bagiennych, nieużytków lub innych niż orne użytków rolnych, znajdujących się na obszarach objętych formami ochrony przyrody, zalesienia o powierzchni powyżej 20 ha. Zwiększenie powierzchni biologicznie czynnej jest ustalone na terenach przeznaczonych na zieleń urządzoną jednak mogą to być krzewy lub drzewa, pojedyncze lub w skupiskach (np. szpalerach) nie przewiduje się zatem stricte zalesienia terenu. Ponadto tereny wyznaczone na zieleń urządzoną nie zajmują powierzchni powyżej 20 ha. Na etapie Prognozy nie wskazuje się zatem znaczącego oddziaływania na środowisko w związku z realizacja ustaleń projektu.

Powyższą kwalifikację dokonano na podstawie dostępnych informacji – projektowanego zagospodarowania, jednocześnie wskazuje się, że poza strategiczną oceną oddziaływania na środowisko, dla przedsięwzięć (inwestycji) obowiązuje ocena oddziaływania na środowisko. Kwalifikacja przedsięwzięcia (inwestycji) odbywa się wówczas poprzez screening środowiskowy, który uwzględnia uwarunkowania techniczne i technologiczne planowanej inwestycji, o których na etapie niniejszej Prognozy oddziaływania na środowisko nie wiadomo. Skutkiem właściwego skategoryzowania przedsięwzięcia będzie konieczność lub brak konieczności przeprowadzenia procedury oceny oddziaływania na środowisko w postępowaniu w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Dla przedsięwzięć niewynikających z katalogu *Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływaćna środowisko [I]* nie ma konieczności uzyskiwania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

W strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko na etapie niniejszej Prognozy oceniono potencjalne oddziaływania, jakie mogą wystąpić w związku z ustalonymi funkcjami terenu (projektowanym zagospodarowaniem). Strategiczna ocena oddziaływania uwzględnia aktualny sposób użytkowania terenu, stan zagospodarowania terenu oraz powierzchnię poszczególnych przeznaczeń. Poniżej przedstawiono szczegółową ocenę oddziaływania na każdy komponent środowiska.

Powierzchnia ziemi

W związku z wyznaczeniem w projekcie planu terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej (MN), terenów dróg (KDZ, KDD, KDW), ocenia się potencjalne oddziaływanie, które może wystąpić w związku z realizacją ustaleń projektu. Oddziaływanie to związane może być z zajęciem powierzchni niezabudowanej dotychczas nieprzekształconej pod obiekty budowlane, sieci i urządzenia infrastruktury technicznej lub infrastrukturę komunikacyjną. Potencjalny bezpośredni wpływ na powierzchnię ziemi mogą mieć działania o charakterze inwestycyjnym (roboty ziemne/prace budowlane z wykorzystaniem ciężkiego sprzętu mechanicznego). Potencjalne oddziaływanie identyfikuje się tylko w przypadku nowo projektowanej zabudowy lub infrastruktury. Ustalenia projektu planu przewidują wzrost powierzchni zabudowy, jednak z uwagi na znaczne zagospodarowanie obszaru objętego planem, zmiany będą niewielkie. Projekt ustala maksymalną powierzchnię zabudowy oraz minimalną powierzchnię biologicznie czynne ograniczające całkowite uszczelnienie powierzchni terenu, na terenach dotychczas niezabudowanych oraz tych już zainwestowanych. Dla niektórych przeznaczeń może być konieczna zmiana sposobu użytkowania gruntu.

Projekt planu ustala również przeznaczenia z ograniczeniem zabudowy tj. tereny zieleni urządzonej (ZP), w przypadku uzupełnienia o zieleń niską i wysoką, w pespektywie długoterminowej w sposób pośredni wpłynie na zwiększenie bioróżnorodności obszaru.

Podsumowując analizę oddziaływania na powierzchnię ziemi, mogą wystąpić potencjalne oddziaływania o charakterze mniej korzystnym, na gruntach dotychczas niezagospodarowanych. Niektóre z przeznaczeń będą mieć pozytywny długoterminowy wpływ na środowisko, poprzez pozostawienie powierzchni nieprzekształconej lub wzbogaconej o zieleń.

Zasoby naturalne

W związku z przeznaczeniem na tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej (MN), terenów dróg (KDZ, KDD, KDW), przy ich realizacji mogą być wykorzystywane zasoby naturalne tj. woda, gleba, zasoby kopalin, drewno. Zapotrzebowanie będzie dotyczyło nowobudowanej zabudowy lub infrastruktury. Na etapie sporządzenia projektu planu nie jest możliwe oszacowanie wielkości zużytych zasobów, gdyż jest to zależne od rodzaju inwestycji oraz zastosowanych rozwiązań technologicznych.

Istotne znaczenie o charakterze pozytywnym mają przeznaczenia na tereny zieleni urządzonej (ZP). Pozytywny skutek środowiskowy będzie widoczny poprzez pozostawienie wartości biologicznej oraz zadrzewienie i zakrzewienie terenu.

Wody powierzchniowe i podziemne

W związku z przeznaczeniem na tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej (MN) dla terenów nowoprojektowanych przewiduje się generowanie ścieków socjalnych, a także wód opadowych i roztopowych. Ponadto z nowo projektowanych terenów dróg tj. KDD, KDW (generowane mogą być zwiększone ilości wód opadowych i roztopowych (w związku z potencjalnym wzrostem powierzchni utwardzonej w granicach obszaru objętego planem). Projekt planu ustala odprowadzania ścieków poprzez rozdzielczą kanalizację sanitarną do istniejącego układu kanalizacji sanitarnej, po niezbędnej

rozbudowie, zakaz odprowadzania ścieków do gruntu oraz wód powierzchniowych i gruntowych oraz zagospodarowanie wód opadowych i roztopowych na własnym terenie z wykorzystaniem systemów retencyjnych lub retencyjno-rozsączających lub do systemu rozdzielczej kanalizacji deszczowej powiązanego z istniejącym układem kanalizacji deszczowej lub systemu wód powierzchniowych poprzez systemy retencyjne na terenie. Generowane na powierzchni terenu zanieczyszczenia spływające z terenów utwardzonych mogących być zanieczyszczone tj. drogi, parkingi, place manewrowe byłyby ujmowane w system kanalizacji deszczowej. Wprowadzone ustalenia są zgodne z obowiązującymi przepisami prawa i pozwolą na właściwie prowadzoną gospodarkę ściekową i gospodarkę wodami opadowymi i roztopowymi, co w konsekwencji nie spowoduje negatywnego oddziaływania na środowisko.

W związku prowadzeniem działań o charakterze inwestycyjnym, przy których wykorzystany będzie ciężki sprzęt mechaniczny, potencjalne oddziaływanie może wynikać z sytuacji awaryjnych tj. niewłaściwa obsługa sprzętu mechanicznego lub niekontrolowany wyciek substancji szkodliwych i ich przenikanie do gruntu i wód. Potencjalne oddziaływanie będzie zależne wówczas od ilości i rodzaju substancji oraz czasu wycieku do gruntu. Na etapie niniejszej Prognozy w związku z ustaleniami planu nie przewiduje się oddziaływania na jakość i ilość wód powierzchniowych i podziemnych. Użytkowe poziomy wodonośne są odizolowane od powierzchni terenu w wyniku czego stopień antropopresji jest niewielki. Ocenia się zatem, że skala oddziaływań jest niska. Jednocześnie ustalenia planu mogą mieć wpływ na zachowanie gospodarki odpadami zgodnie z przepisami, co ograniczy składowanie odpadów w miejscach do tego nieprzeznaczonych, czego potencjalnym skutkiem mogłoby być skażenie gleby i wód.

Istotne znaczenie o charakterze pozytywnym mają przeznaczenia na tereny zieleni urządzonej (ZP). Pozytywny skutek środowiskowy będzie widoczny poprzez nadanie pozostawienie biologicznej funkcji terenu, a także możliwe uzupełnienie tj. zadrzewienie i zakrzewienie terenu, dzięki czemu zostanie zachowana naturalna retencja wodna, a obieg wodny na tych terenach potencjalnie ulegnie poprawie.

Powietrze atmosferyczne i klimat

Potencjalne oddziaływanie na powietrze atmosferyczne mogą stanowić działania o charakterze inwestycyjnym (roboty ziemne/prace budowlane z wykorzystaniem ciężkiego sprzętu mechanicznego) w związku z budową nowych obiektów budowlanych na terenach zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej (MN), na terenach projektowanych dróg (KDD, KDW) lub przebudowy istniejącego układu (KDZ – planowana budowa ronda) oraz infrastruktury technicznej, ale również na etapie eksploatacji istniejących dróg: KDD, KDW. Potencjalne oddziaływania związane mogą być z emisją spalin z maszyn budowlanych oraz unoszeniem cząstek ziemi. Ruch komunikacyjny nie ulegnie istotnemu zwiększeniu na projektowanych i istniejących drogach w związku z rozwojem określonych w planie funkcji. W ramach projektowanych przeznaczeń nie ma możliwości oceny wzrostu zanieczyszczeń do powietrza.

W związku z realizacją ustaleń projektu nie nastąpi istotne zwiększenie powierzchni zabudowy.

Zachowanie powierzchni biologicznie czynnej ustalone dla poszczególnych przeznaczeń pozwoli na wykluczenie uszczelnienia całej działki, co w części zrekompensuje niekorzystne oddziaływanie wynikające z zabudowy. Istotne znaczenie o charakterze pozytywnym mają przeznaczenia o ograniczonej możliwości zabudowy tj. tereny zieleni urządzonej (ZP). Przeznaczenie terenów na funkcje zieleni (ZP) pozwoli na kompensację oddziaływań wynikających z obciążenia środowiska pozostałymi sposobami zagospodarowania, nie tylko na etapie samej realizacji ale również w pespektywie długoterminowej. Każda powierzchnia czynna biologicznie na analizowanym terenie będzie w pewnym stopniu pochłaniała zanieczyszczenia powietrza. Ponadto wprowadzenie zieleni izolacyjnej będzie miało na celu oddzielenie stref usługowej od mieszkaniowej, a co z tym idzie poprawie komfortu życia i otoczenia oraz w dłuższej perspektywie poprawie jakości powietrza.

W związku z realizacją projektowanego planu ocenia się ważne z punktu widzenia pogłębienia zmian klimatycznych kwestie:

- bezpośrednia emisja gazów cieplarnianych powodowane przez działania towarzyszące przedsięwzięciu – w ramach ustaleń planu nie przewiduje się zwiększenia emisji gazów cieplarnianych;
- bezpośrednia emisja gazów cieplarnianych powodowanych przez transport towarzyszący przedsięwzięciu– projekt planu uwzględnia istniejące zagospodarowanie, zatem tereny wydzielone na drogi są w ten sposób użytkowane lub są terenami zabudowanymi lub projektowane przeznaczenia dotyczą uzupełnienia istniejącego systemu komunikacyjnego. W związku z rozwojem nowych funkcji (będących kontynuacją i uzupełnieniem obecnych funkcji) ocenia się niewielki wzrost ilości pojazdów mechanicznych w obrębie obszaru planu, gdyż projektowane są głównie ciągi pieszo-jezdne i drogi wewnętrzne. W związku z projektowanymi funkcjami przewiduje się transport materiałów i osób na etapie budowy, transport na etapie eksploatacji tj. przemieszczanie się osób w obrębie obszaru i poza niego, transport towarów, realizacja usług;
- działania skutkujące pochłanianiem gazów cieplarnianych – w ramach projektu planu wyznaczono tereny zieleni urządzonej o najwyższym udziale powierzchni biologicznie czynnej. W projekcie ustalono właściwy wskaźnik powierzchni biologicznie czynnej dostosowany do funkcji terenów oraz aktualnego stanu zabudowy i zagospodarowania;
- działania skutkujące zmniejszaniem emisji gazów cieplarnianych – do projektu planu wprowadzono ustalenia mające służyć ograniczaniu emisji zanieczyszczeń do powietrza pochodzących ze spalania paliw w celu uzyskania ciepła, tj. *„zaopatrzenie w energię cieplną z lokalnego systemu ciepłowniczego, po jego ewentualnej niezbędnej budowie lub rozbudowie w oparciu o istniejącą infrastrukturę, ogrzewanie obiektów z niskoemisyjnych lokalnych lub indywidualnych źródeł ciepła*"; *„dopuszcza się, z wyłączeniem elektrowni wiatrowych, wykorzystanie odnawialnych źródeł energii, w tym o mocy powyżej 500 kW"*;

  Podsumowując nie przewiduje się, aby ustalenia projektowanego planu mogły w sposób znaczący wpływać na pogłębienie zmian klimatycznych.

Projekt planu uwzględnia problematykę pogłębiających się zmian klimatu, a jego zapisy umożliwiają adaptację w przypadku wystąpienia zjawisk kryzysowych (ekstremalnych) będących wynikiem zmian klimatycznych tj.:

- powodzie - obszar objęty projektem nie jest zagrożony wystąpieniem powodzi;
- fale upałów - projekt planu ustala wysoki udział powierzchni biologicznie czynnej uniemożliwiający uszczelnienie powierzchni terenu i tworzenia się wysp ciepła. Projekt ustala tereny zieleni urządzonej oraz szpalery drzew. Takie rozwiązania ograniczą w pewnym stopniu nagrzewanie się powierzchni terenu, zapewnią cień oraz zmniejszenie temperatury otoczenia;
- susze - projekt planu ustala udział powierzchni biologicznie czynnej umożliwiający zatrzymanie wody opadowej i roztopowej na terenie na którym spadła, dzięki czemu zasilone zostaną wody gruntowe (powierzchnia biologicznie czynna ustalona w zależności od aktualnego sposobu zabudowy i zagospodarowania);
- nawalne deszcze i burze - projekt planu ustala wysoki udział powierzchni biologicznie czynnej dostosowany do obecnego zagospodarowania i zabudowy, a także publiczne tereny zieleni urządzonej, dzięki czemu na terenie, na którym powstanie woda opadowa i roztopowa możliwa będzie jej retencja, a ograniczony zostanie spływ powierzchniowy – małych powodzi spowodowanych deszczem nawalnym;
- osuwiska – teren objęty planem nie jest zagrożony wystąpieniem osuwisk.

Ocenia się zatem, że realizacja zapisów projektu dokumentu uwzględnia w sposób właściwy problematykę zmian klimatycznych stanowiących zagrożenie dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu wynikających z konwencji europejskich oraz aktów prawa europejskiego, aktów prawa polskiego, a także dokumentów strategicznych tj. *Strategicznego Planu Adaptacji dla sektorówi obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030 r. (SPA 2020).* Jednocześnie projekt planu wpisuje się w problematykę zmian klimatycznych oraz działań wyznaczonych w *„Planie adaptacji Miasta Opola do zmian klimatu do roku 2030" (Uchwala Nr VII/124/19 Rady Miasta Opola w dniu 28 marca 2019 r.) oraz z tzw. „Uchwały antysmogowej".*

Klimat akustyczny

Potencjalne oddziaływanie realizacji ustaleń projektu planu może wiązać się z emisją hałasu i wibracji, którego źródłem może być ciężki sprzęt mechaniczny wykorzystywany w fazie realizacji inwestycji zgodnie z przeznaczeniem na tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinne (MN), tereny dróg (KDZ – przebudowa w związku z realizacją ronda, KDD, KDW) – będących uzupełnieniem istniejącego układu. Źródłem emisji hałasu i wibracji mogą być pojazdy poruszające się po drogach istniejących tj. KDZ, KDD, KDW. W niniejszej ocenie nie przewiduje się istotnego wzrostu ilości pojazdów na drogach, w związku ze znacznym zagospodarowanie obszaru planu.

Biorąc pod uwagę wymogi prawne odnoszące się do ochrony środowiska, stosowanie najlepszych dostępnych technologii dla realizacji przedsięwzięć na etapie niniejszej prognozy ocenia się oddziaływanie niekorzystne wynikające z realizacji projektowanych ustaleń, niepowodujące

widocznych zmian w środowisku. Presja jest niewielka z uwagi na to, że znaczna powierzchnia obszaru planu jest już zagospodarowana.

Na obszarze objętym projektem ustala się tereny, które podlegają ochronione akustycznej – tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, tereny zabudowy mieszkaniowo-usługowej, tereny szpitali w miastach, tereny rekreacyjno-wypoczynkowe. Projekt planu uwzględnia standardy akustyczne dla przedmiotowych terenów, w związku z czym projektowane przeznaczenia zostały rozmieszczone w sposób umożliwiający dotrzymanie obowiązujących poziomów hałasu.

W planie zaprojektowano przeznaczenia o ograniczonej możliwości zabudowy tj. tereny zieleni urządzonej (ZP) a także pasy zieleni izolacyjnej od dróg oraz pomiędzy zabudową usługową a mieszkaniową, których celem jest rozpraszanie hałasu powstającego w obrębie planu.

Fauna i flora

Obszar objęty planem w znacznej części zagospodarowany i zabudowany. W granicach obszaru objętego planem oraz w bezpośrednim sąsiedztwie nie są zlokalizowane formy ochrony przyrody, korytarze ekologiczne, obszary węzłowe, siedliska przyrodnicze oraz gatunki chronione, rzadkie i zagrożone wyginięciem. Grunty wyznaczone do zmiany zagospodarowania stanowią głównie tereny zabudowane lub grunty orne. Grunty posiadają niskie klasy bonitacyjne gleb, nie są porośnięte roślinnością przedstawiająca wartość przyrodniczą. Ocenia się, że ustalenia projektu planu tj. przeznaczenie na tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej (MN), tereny zabudowy mieszkaniowej oraz tereny zabudowy usługowej (MN/U), tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej oraz tereny zabudowy usługowej (MW/U), tereny zabudowy usługowej (U), tereny dróg (KDD, KDW) nie będą mieć potencjalnego niekorzystnego wpływ na przyrodę ze względu na lokalizację przeznaczeń związanych z zabudową oraz ciągami komunikacyjnymi poza obszarami przyrodniczo cennymi.

Ustalenia projektu planu uwzględniają potrzebę dostosowania przyszłego zagospodarowania do przepisów szczegółowych tj. m.in. *Ustawy o ochrony przyrody [4] oraz Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz.U. 2014 poz. 1409)* i *Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz.U. 2016 poz. 2183).*

Krajobraz

Obszar objęty planem nie przedstawia szczególnych walorów krajobrazowych, jest w znacznej części zagospodarowany i zabudowany. Przedmiotowy projekt planu pozwoli na uporządkowanie przestrzeni. Zostaną też uwzględnione aktualne potrzeby społeczeństwa związane z mieszkalnictwem i infrastrukturą. Obok zaprojektowanych terenów przeznaczonych na zabudowę mieszkaniową i usługową oraz infrastrukturę komunikacyjną ustala się tereny zieleni urządzonej (ZP), przez co wprowadzenie zieleni średniej i wysokiej wpłynie na podniesienia wartości obszaru oraz polepszy komfort życia dotychczasowych mieszkańców oraz terenów nowoprojektowanych.

Ludzie

Realizacja ustaleń planu w perspektywie długoterminowej wpłynie korzystnie na ludzi, co związane jest z zaspokojeniem ważnych potrzeb społecznych związanych z mieszkalnictwem, usługami zdrowia oraz potrzebami infrastrukturalnymi. Projekt planu został dostosowany do aktualnego sposobu użytkowania i zagospodarowania terenu. Jednocześnie przyjęcie projektu stanowić będzie podstawę do rozwoju miasta, co również w perspektywie długoterminowej przyniesie pozytywny skutek. Projektowany plan pozwoli na uporządkowanie przestrzeni oraz zarezerwowanie terenów na strefę mieszkaniową, usługową, rekreacyjno-wypoczynkową. Projekt wydziela również tereny pod infrastrukturę.

W ramach realizacji projektu mogą wystąpić potencjalne oddziaływania związane z realizacją inwestycji, które mają charakter krótkoterminowy (zanieczyszczenia powietrza pyłami i gazami, lokalnie hałas i wibracje, utrudnienia w dojeździe do posesji). Ocenia się, że projekt zapewnia ochronę ludzi przed oddziaływaniem jak np. hałasem, promieniowaniem elektromagnetycznym, poważnymi awariami, itd., zatem jego ustalenia nie będą stwarzać długotrwałych uciążliwości dla życia i zdrowia ludzi.

Zabytki i dobra materialne

Na obszarze planu nie występują dobra kultury i zabytki. W związku z czym na etapie Prognozy ocenia się neutralny wpływ na zabytki.

Tabela 4 Potencjalne oddziaływania projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w rejonie szpitala przy Alei Wincentego Witosa w Opolu

Przeznaczenie terenu wraz z symbolem	**Aktualny sposób użytkowania, zabudowy i zagospodarowania**	**waga oddziaływania** oddziaływanie bardzo korzystne dla środowiska **(3)** oddziaływanie korzystne o widocznych zmianach w środowisku **(2)** oddziaływanie korzystne nie powodujące widocznych zmian w środowisku **(1)** oddziaływanie obojętne **(0)** oddziaływanie niekorzystne nie powodujące widocznych zmian w środowisku **(-1)** oddziaływanie niekorzystne o widocznych zmianach w środowisku **(-2)** oddziaływanie bardzo niekorzystne dla środowiska **(-3)**												
		komponenty środowiska												**Ocena ogólna [średnia]**
		powierzchnia ziemi	zasoby naturalne	wody powierzchniowe i podziemne	klimat lokalny	powietrze atmosferyczne	klimat akustyczny	fauna i flora	formy chronione	krajobraz	ludzie	zabytki i dobra materialne	powiązania zewnętrzne	
I. MN tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej	Ia. tereny użytkowane jako tereny zabudowane lub tereny użytków rolnych, tereny częściowo zabudowane i zagospodarowane (nie wszystkie działki są zabudowane), zabudowa mieszkaniowa	-1	-1	-1	0	-1	-1	0	0	0	-1	0	0	**0**
	Ib. tereny użytkowane jako tereny zabudowane, przeważająca zabudowa mieszkaniowa, do pozostawienia w dotychczasowej funkcji	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	**0**
II.MN/U tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej oraz tereny zabudowy usługowej	IIa. tereny użytkowane jako tereny zabudowane, przeważająca zabudowa mieszkaniowa, do pozostawienia w dotychczasowej funkcji	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	**0**

Przeznaczenie terenu wraz z symbolem	**Aktualny sposób użytkowania, zabudowy i zagospodarowania**	**waga oddziaływania** oddziaływanie bardzo korzystne dla środowiska **(3)** oddziaływanie korzystne o widocznych zmianach w środowisku **(2)** oddziaływanie korzystne nie powodujące widocznych zmian w środowisku **(1)** oddziaływanie obojętne **(0)** oddziaływanie niekorzystne nie powodujące widocznych zmian w środowisku **(-1)** oddziaływanie niekorzystne o widocznych zmianach w środowisku **(-2)** oddziaływanie bardzo niekorzystne dla środowiska **(-3)**												
		komponenty środowiska												**Ocena ogólna [średnia]**
		powierzchnia ziemi	zasoby naturalne	wody powierzchniowe i podziemne	klimat lokalny	powietrze atmosferyczne	klimat akustyczny	fauna i flora	formy chronione	krajobraz	ludzie	zabytki i dobra materialne	powiązania zewnętrzne	
III.MW/U tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej oraz tereny zabudowy usługowej	IIIa. tereny użytkowane jako tereny zabudowane, zabudowa mieszkaniowa, do pozostawienia w dotychczasowej funkcji	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	**0**
IV.U tereny zabudowy usługowej	IVa. tereny użytkowane jako tereny zabudowane, przeważająca zabudowa usług zdrowia - Uniwersytecki Szpital Kliniczny	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	**0**
V. ZP tereny zieleni urządzonej	Va. W strukturze użytkowania stanowią tereny inne zabudowane, z aktualnego użytkowania wynika, że jest to pas terenu niezabudowany i niezagospodarowany, pokryty roślinnością trawiasta i zadrzewieniami, w sposób nieuporządkowany, teren ma pełnić funkcje izolacyjne dla sąsiedniej zabudowy mieszkaniowe	1	1	1	0	1	1	1	0	1	2	0	0	**1**
VI. KDZ tereny dróg publicznych – ulice zbiorcze	VIa. Teren istniejącej drogi wjazdowej na teren szpitala, planowane do przebudowy w związku z budową ronda	-1	-1	0	0	-1	-1	0	0	0	-1	0	0	**0**

Przeznaczenie terenu wraz z symbolem	**Aktualny sposób użytkowania, zabudowy i zagospodarowania**	**waga oddziaływania** oddziaływanie bardzo korzystne dla środowiska **(3)** oddziaływanie korzystne o widocznych zmianach w środowisku **(2)** oddziaływanie korzystne nie powodujące widocznych zmian w środowisku **(1)** oddziaływanie obojętne **(0)** oddziaływanie niekorzystne nie powodujące widocznych zmian w środowisku **(-1)** oddziaływanie niekorzystne o widocznych zmianach w środowisku **(-2)** oddziaływanie bardzo niekorzystne dla środowiska **(-3)**												
		komponenty środowiska												**Ocena ogólna [średnia]**
		powierzchnia ziemi	zasoby naturalne	wody powierzchniowe i podziemne	klimat lokalny	powietrze atmosferyczne	klimat akustyczny	fauna i flora	formy chronione	krajobraz	ludzie	zabytki i dobra materialne	powiązania zewnętrzne	
VII. KDD tereny dróg publicznych – ulice dojazdowe – ciąg pieszo-jezdny	VIIa. tereny użytkowane jako tereny zabudowane inne, tereny niezagospodarowane na drogi	-2	-1	-1	0	-1	-1	0	0	0	-1	0	0	**-1**
	VIIb. tereny istniejących dróg	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	**0**
VIII. KDW tereny dróg wewnętrznych	VIIIa. tereny użytkowane jako użytki rolne (grunty orne), tereny niezagospodarowane na drogi	-2	-1	-1	0	-1	-1	0	0	0	-1	0	0	**-1**
	VIIIb. tereny istniejących dróg	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	**0**

Tabela 5 Rodzaje zidentyfikowanych potencjalnych oddziaływań projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w rejonie szpitala przy Alei Wincentego Witosa w Opolu

przeznaczenie terenu wraz z symbolem	**rodzaj potencjalnych oddziaływań** korzystne/obojętne/niekorzystne chwilowe/stałe krótkoterminowe/długoterminowe bezpośrednie/pośrednie											
	powierzchnia ziemi	zasoby naturalne	wody powierzchniowe i podziemne	klimat lokalny	powietrze atmosferyczne	klimat akustyczny	fauna i flora	formy chronione	krajobraz	ludzie	zabytki i dobra materialne	powiązania zewnętrzne
Ia.MN tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej	niekorzystne	niekorzystne	niekorzystne	obojętne	niekorzystne	niekorzystne	obojętne	obojętne	obojętne	niekorzystne	obojętne	obojętne
	stałe	chwilowe	chwilowe		chwilowe	chwilowe				chwilowe		
	długoterminowe	długoterminowe	krótkterminowe		krótkterminowe	krótkterminowe				krótkoterminowe		
	bezpośrednie	bezpośrednie	bezpośrednie		bezpośrednie	bezpośrednie				pośrednie		
Va. ZP tereny zieleni urządzonej	korzystne	korzystne	korzystne	obojętne	korzystne	korzystne	korzystne	obojętne	korzystne	korzystne	obojętne	obojętne
	stałe	stałe	stałe		stałe	stałe	stałe		stałe	stałe		
	długoterminowe	długoterminowe	długoterminowe		długoterminowe	długoterminowe	długoterminowe		długoterminowe	długoterminowe		
	bezpośrednie	bezpośrednie	pośrednie		pośrednie	pośrednie	bezpośrednie		bezpośrednie	pośrednie		
VIa.KDZ tereny dróg publicznych – ulice zbiorcze	niekorzystne	niekorzystne	niekorzystne	obojętne	niekorzystne	niekorzystne	obojętne	obojętne	obojętne	niekorzystne	obojętne	obojętne
	stałe	chwilowe	chwilowe		chwilowe	chwilowe				chwilowe		
	długoterminowe	długoterminowe	krótkterminowe		długoterminowe	długoterminowe				krótkoteminowe		
	bezpośrednie	bezpośrednie	bezpośrednie		bezpośrednie	bezpośrednie				pośrednie		
VIIa.KDD tereny dróg publicznych – ulice dojazdowe - ciąg pieszo-jezdny	niekorzystne	niekorzystne	niekorzystne	obojętne	niekorzystne	niekorzystne	obojętne	obojętne	obojętne	niekorzystne	obojętne	obojętne
	stałe	chwilowe	chwilowe		chwilowe	chwilowe				chwilowe		
	długoterminowe	długoterminowe	krótkterminowe		długoterminowe	długoterminowe				krótkoteminowe		
	bezpośrednie	bezpośrednie	bezpośrednie		bezpośrednie	bezpośrednie				pośrednie		

przeznaczenie terenu wraz z symbolem	**rodzaj potencjalnych oddziaływań** korzystne/obojętne/niekorzystne chwilowe/stałe krótkoterminowe/długoterminowe bezpośrednie/pośrednie											
	powierzchnia ziemi	zasoby naturalne	wody powierzchniowe i podziemne	klimat lokalny	powietrze atmosferyczne	klimat akustyczny	fauna i flora	formy chronione	krajobraz	ludzie	zabytki i dobra materialne	powiązania zewnętrzne
VIIIa.KDW tereny dróg wewnętrznych	niekorzystne	niekorzystne	niekorzystne	obojętne	niekorzystne	niekorzystne	obojętne	obojętne	obojętne	niekorzystne	obojętne	obojętne
	stałe	chwilowe	chwilowe		chwilowe	chwilowe				chwilowe		
	długoterminowe	długoterminowe	krótkterminowe		długoterminowe	długoterminowe				długoterminowe		
	bezpośrednie	bezpośrednie	bezpośrednie		bezpośrednie	bezpośrednie				pośrednie		

Skala oddziaływań zależy od rodzaju przeznaczenia ustalonego w projekcie, ale w dużej mierze od powierzchni terenu objętego funkcją.

Podsumowując całą strategiczną ogólną ocenę oddziaływania na środowisko, zgodnie z przyjętą metodą obszar opracowania projektu planu w rejonie szpitala przy Alei Wincentego Witosa w Opolu występują następujące oddziaływania dla środowiska:

I. realizacja ustaleń planu może mieć korzystny wpływ na środowisko przyrodnicze (nowe zagospodarowanie terenów zgodnie z projektem planu może mieć bardziej korzystny wpływ na środowisko, w stosunku do obecnego zagospodarowania) – ZP. Oddziaływanie korzystne bez widocznych zmian w środowisku.

II. realizacja ustaleń planu nie zmieni stanu środowiska przyrodniczego (nowe zagospodarowanie terenów zgodnie z projektowanym planem może mieć neutralny wpływ na środowisko, w stosunku do obecnego zagospodarowania) – MN, MN/U, MW/U, U, KDZ, część terenów KDD, część terenów KDW.

III. realizacja ustaleń planu może mieć niekorzystny wpływ na stan środowiska przyrodniczego (nowe zagospodarowanie terenów zgodnie z projektowanym planem może mieć mniej korzystny wpływ na środowisko, niż dotychczasowe zagospodarowanie) – część terenów KDD, część terenów KDW. Oddziaływanie niekorzystne bez widocznych zmian w środowisku.

Powyższy podział uwzględnia ogólną ocenę oddziaływania uzyskaną na etapie niniejszej strategicznej oceny oddziaływania na środowisko. Ustalone przeznaczenia nie będą w sposób identyczny oddziaływały na każdy komponent środowiska, co przedstawiają szczegółowe tabele 4 i 5. Potencjalne oddziaływanie wg. uciążliwości zostało przedstawione na **załączniku nr 2** do niniejszego opracowania.

Skutki wprowadzenia w życie ustaleń planu mogą być różnorodne w zależności od rodzaju inwestycji, jakie powstaną oraz sposobu ich realizacji, w tym stosowanych rozwiązań technicznych i technologicznych. Na tym etapie prowadzenia oceny nie ma możliwości przeanalizowania różnych wariantów prowadzenia inwestycji, działań ograniczających, minimalizujących i kompensacyjnych, gdyż o nich nie wiadomo. Analizując jednak projekt uchwały można stwierdzić, że jest on w zgodzie z ideą ochrony środowiska i mają na celu zmniejszenie presji środowiskowej i ochroną zdrowia i życia ludzi. Projekt planu powstawał analizując jednocześnie potencjalne zagrożenia dla środowisko, dzięki czemu zidentyfikowane oddziaływania mogły być eliminowane na etapie tworzenia projektu. **Plan jest środkiem w pewnym stopniu zapobiegającym powstaniu negatywnych skutków dla środowiska, należy jednak pamiętać, że plan miejscowy określa przeznaczenia terenów, a przepisy prawne wymagają dostosowania się do standardów środowiska mających na celu zapobieganie szkód w środowisku**.

3.5. Rozwiązania mające na celu zapobieganie lub ograniczanie negatywnych oddziaływań na środowisko

Prognoza oddziaływania na środowisko powstawała równolegle do projektowanego planu w ścisłej współpracy autorów poszczególnych opracowań, w związku z czym już na etapie koncepcyjnym ustalenia budzące zastrzeżenia były na bieżąco weryfikowane i minimalizowane. Z uwagi na charakter planu, którego głównym celem jest ustalenie przeznaczenia terenów zabudowy mieszkaniowej, mieszkaniowo-usługowej, usługowej, terenów rekreacji i wypoczynku oraz lokalizacji ciągów komunikacyjnych i infrastruktury technicznej, w ogólnej ocenie nie wpłynie znacząco negatywnie na środowisko. Niektóre z ustaleń projektu mogą mieć mniej korzystny wpływ na środowisko, o niewielkiej presji środowiskowej. Obszar objęty planem na znacznej powierzchni nie przedstawia cennych walorów przyrodniczych. Ponadto obszar jest w znacznej części zabudowany i zagospodarowany.

Mając na względzie wymogi prawne odnoszące się do ochrony zasobów środowiska, dostępną wiedzę na etapie sporządzania niniejszej Prognozy przedstawiono ustalenia wspierające ochronę środowiska, ochronę przyrody i krajobrazu oraz rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczenie lub kompensacje potencjalnych oddziaływań wynikających z realizacji projektu planu:

- zachowanie udziału powierzchni biologicznie czynnej zgodnie z projektem;
- przeznaczenie powierzchni terenu na funkcje zieleni podnoszące wartość przyrodniczą obszaru oraz jakość życia dla mieszkańców istniejącej zabudowy mieszkaniowej;
- wprowadzenie pasów zieleni izolacyjnej od dróg oraz pomiędzy zabudową usługową (Uniwersyteckim Szpitalem Klinicznym) a zabudową mieszkaniową;
- zalecenie realizacji spójnej kompozycji rozmieszczenia zieleni;
- wprowadzanie zieleni wysokiej i średniej w celu zmagazynowania jak największe ilość wody w obrębie działki;
- wprowadzanie zieleni zgodnie z przygotowanym projektem lub koncepcją zagospodarowania terenów zieleni uwzględniające problematykę pielęgnacji, w tym nawadniania w warunkach niedoboru opadów;
- roślinność dostosowana do warunków siedliskowych, sadzona w sposób przemyślany, sadzona w najkorzystniejszej dla nich porze roku;
- rozwiązanie gospodarki sanitarnej poprzez rozdzielczą kanalizację sanitarną do istniejącego układu kanalizacji sanitarnej, a po niezbędnej rozbudowie;
- zakaz odprowadzania ścieków do gruntu oraz wód powierzchniowych i gruntowych;
- zagospodarowanie wód opadowych i roztopowych na własnym terenie lub z wykorzystaniem systemów retencyjno-rozsączających - stosowanie systemów retencyjno-rozsączających pozwalających na naturalną retencję wody na własnym terenie, wykonywanie drobnych stawów lub oczek wodnych na terenach zabudowy mieszkaniowej lub terenach zieleni urządzonej, obsadzanych roślinnością hydrofitową (tzw. ogrody deszczowe);

- zagospodarowanie wód opadowych i roztopowych do systemu rozdzielczej kanalizacji deszczowej powiązanego z istniejącym układem kanalizacji deszczowej lub systemu wód powierzchniowych poprzez systemy retencyjne na terenie;
- w przypadku zanieczyszczenia wód opadowych i roztopowych (np. z terenów dróg, parkingów, placów manewrowych) stosowanie separatorów i odstojników podczyszczających ścieki opadowe i roztopowe, które spływają z terenów utwardzonych;
- zaopatrzenie w energię cieplną z lokalnego systemu ciepłowniczego, po jego ewentualnej niezbędnej budowie lub rozbudowie w oparciu o istniejącą infrastrukturę, ogrzewanie obiektów z niskoemisyjnych lokalnych lub indywidualnych źródeł ciepła; dopuszcza się, z wyłączeniem elektrowni wiatrowych, wykorzystanie odnawialnych źródeł energii, w tym o mocy powyżej 500 kW;
- zaopatrzenie w gaz z istniejącej infrastruktury gazowej;
- realizacji zadań *„Programu ochrony powietrza dla miasta Opola i strefy opolskiej”* oraz *„Planu gospodarki niskoemisyjnej”* w stosunku do zabudowy jednorodzinnej na terenach zwartej zabudowy, mającej bezpośredni wpływ na jakość powietrza na obszarze planu;
- stosowanie zróżnicowanych form zieleni np. zielone dachy, zielone ściany, lasy, szpalery drzew przyulicznych, parki, skwery, rabaty, murawy, łąki kwietne, ogrody deszczowe etc. mających wpływ na pobieranie wody (z uwagi na utrudnioną filtracje wgłęb gleby) oraz na poprawę jakości powietrza;
- dostosowanie się do zapisów „*Planu adaptacji Miasta Opola do zmian klimatu do roku 2030*”.

Na etapie planu ustala się zasady zabudowy i zagospodarowania poszczególnych terenów nie określając jednak ram czasowych dla realizacji tych zamierzeń. Plan nie jest także dokumentem, który określa w sposób szczegółowy sposób ich realizacji – rozwiązań technicznych czy organizacyjnych związanych z budową. Do tego służą decyzje administracyjne poprzedzające rozpoczęcie inwestycji. Stosowanie się do ustaleń planu, który został sporządzony w zgodzie z dokumentami odrębnymi, m.in. takimi jak *Prawo Wodne [I]* czy *Prawo ochrony środowiska [J]* jest „środkiem” zapobiegawczym, który uchroni teren przed ewentualnymi negatywnymi trendami, jakie mogą się pojawić, a których prognoza nie jest do końca w stanie przewidzieć.

W poprzednich rozdziałach została przeprowadzona analiza stanu istniejącego środowiska przyrodniczego, zmian jakie wprowadza projekt planu miejscowego oraz jak postanowienia planu mogą oddziaływać na środowisko tej części Opola. Zapisy planu w wyczerpujący sposób określają zasady ochrony i zapobiegania szkód w środowisku.

Ponadto zastosowanie się do ustaleń zawartych w planie miejscowym (zapisy dotyczące udziału powierzchni biologicznie czynnej, zieleni urządzonej, zabezpieczenia środowiska gruntowo-wodnego, ochrony przed hałasem terenów itd.) pozwoli ograniczyć lub uniknąć działań wpływających niekorzystnie na środowisko, albowiem prognoza jest dokumentem sporządzonym równolegle z projektem planu, a ten podejmuje kwestie związane z ochroną środowiska w wyczerpujący sposób.

4. ZAKOŃCZENIE

4.1. Wnioski

Obszar objęty projektem „miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w rejonie szpitala przy Alei Wincentego Witosa w Opolu zlokalizowany jest w północno-wschodniej części Opola, w obrębie Kolonii Gosławickiej. Granice analizowanego terenu stanowią: od północy: ul. Wygonowa, od wschodu: ul. Górna, od zachodu: Aleja Wincentego Witosa, od południa: granica nieruchomości zlokalizowanych na północ od ul. Sosnowej. W strukturze użytkowania występują grunty zabudowane (inne tereny zabudowane, mieszkaniowe) oraz pojedyncze grunty pod drogami.

Obszar objęty projektem planu w większości powierzchni jest zainwestowany. Ok. 80% obszaru przeznaczone jest na usługi opieki zdrowotnej (w tym działalność Uniwersyteckiego Szpitala Klinicznego). Poza obiektami szpitalnymi, w których świadczona jest opieka stacjonarna i ambulatoryjna pacjentów, na terenie tym zlokalizowane są m.in. lądowisko dla helikopterów oraz lokalna kotłownia. W granicach analizowanego obszaru znajduje się także zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna (m. in. w północnej części obszaru) oraz jednorodzinna (wolnostojąca i szeregowa) wzdłuż ulicy: Wygonowej oraz Górnej. Obsługa komunikacyjna terenu zapewniona jest przede wszystkich przez drogi wewnętrzne.

Przedmiotowy projekt planu ma na celu nadanie terenom określonej funkcji i dostosowanie obszaru dla potencjalnych inwestorów przy zachowaniu potrzeb ochrony środowiska i krajobrazu. Zapisy projektu planu zostały dostosowane do istniejących uwarunkowań, sposobu zabudowy i zagospodarowania obszaru oraz aktualnego użytkowania, jednocześnie opracowywany plan będzie stanowił podstawę prawną, która umożliwi właściwe kształtowanie warunków, zasad i standardów zagospodarowania, w zgodzie z zasadami ładu przestrzennego i szeroko pojmowanego zrównoważonego rozwoju.

Celem Prognozy jest określenie charakteru prawdopodobnych oddziaływań na środowisko, które mogą być spowodowane realizacją nakazanych lub dopuszczonych przez plan zasad zabudowy i zagospodarowania terenu (tzw. ustaleń planu) na środowisko przyrodnicze. Przeprowadzenie takiej oceny jest trudne z uwagi na fakt, iż plan miejscowy dopuszcza szereg możliwości, które wcale nie muszą powstać, albo będą zrealizowane jedynie częściowo. Rzadko kiedy plany miejscowe realizowane są w pełnym zakresie. Poza tym plany miejscowe dopuszczają zwykle kilka, pasujących do siebie kategorii przeznaczeń i nie jest oczywiste, która z nich zostanie zrealizowana. Obszar objęty planem jest w znacznym stopniu zagospodarowany i zabudowany, pozostały niewielkie powierzchnie wolne od zabudowy. Projekt planu jest zgodny z ideą ochrony środowiska a zaproponowane w nim rozwiązania, mają na celu zmniejszenie presji środowiskowej. Projekt planu powstawał analizując jednocześnie potencjalne zagrożenia dla środowiska, dzięki czemu zidentyfikowane oddziaływania mogły być eliminowane na etapie tworzenia projektu. Skutki wprowadzenia w życie ustaleń planu mogą być różnorodne w zależności od rodzaju inwestycji, jakie powstaną oraz sposobu ich realizacji, w tym stosowanych rozwiązań technicznych i technologicznych, które nie są znane na etapie sporządzenia planu.

Podsumowując strategiczną ocenę oddziaływania na środowisko ocenia się, że projekt planu

nie przewiduje wystąpienia znaczących negatywnych oddziaływań na środowisko. Oceniono, że realizacja ustaleń planu może mieć korzystny wpływ na środowisko przyrodnicze tzn. że nowe zagospodarowanie terenów zgodnie z projektem planu może mieć bardziej korzystny wpływ na środowisko, w przypadku przeznaczenia na tereny zieleni urządzonej. Oddziaływanie korzystne może mieć charakter niewidocznych zmian w środowisku. Realizacja ustaleń planu nie zmieni stanu środowiska przyrodniczego, czyli nowe zagospodarowanie terenów zgodnie z projektowanym planem może mieć podobny wpływ na środowisko jak dotychczasowe zagospodarowanie – w przypadku przeznaczenia na tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej oraz tereny zabudowy usługowej, tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej oraz tereny zabudowy usługowej, tereny zabudowy usługowej, tereny dróg - ulic zbiorczych, dojazdowych – ciągi pieszo-jezdne, częściowo tereny dróg wewnętrznych. Przedmiotowe przeznaczenia są realizowane na terenach, które pełnią już funkcje zgodnie z przeznaczeniem. Mogą również zdarzyć się oddziaływania o charakterze niekorzystnym, w przypadku częściowo terenów ulic dojazdowych – ciągi pieszo-jezdne, częściowo terenów dróg wewnętrznych, dotychczas niezagospodarowanych na drogi.

Mając na względzie wymogi prawne odnoszące się do ochrony zasobów środowiska, dostępną wiedzę na etapie sporządzania niniejszej Prognozy przedstawiono ustalenia wspierające ochronę środowiska, ochronę przyrody i krajobrazu oraz rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczenie lub minimalizację potencjalnych oddziaływań wynikających z realizacji projektu planu. Ze względu na projektowane funkcje należy zastosować rozwiązania mające na celu pozostawienie znacznego udziału powierzchni biologicznie czynnej, wzbogacenie terenów o zieleń, zwiększenie retencji w gruncie, realizacje systemów chroniących grunt i wody powierzchniowe i podziemne, a także działań ograniczających emisje zanieczyszczeń do powietrza i emisje hałasu.

4.2. Streszczenie w języku niespecjalistycznym

Strategiczna ocena oddziaływania na środowisko projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w rejonie szpitala przy Alei Wincentego Witosa w Opolu jest częścią procedury mającej na celu uchwalenie planu. Potrzeba opracowania prognozy wynika z *ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko [B]*. Prognozę sporządza się w zakresie uzgodnionym z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska i Państwowym Powiatowy Inspektorem Sanitarnym.

Przedmiotem niniejszej Prognozy oddziaływania na środowisko jest projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w rejonie szpitala przy Alei Wincentego Witosa w Opolu.

Niemal na całości obszaru objętego planem występują tereny o korzystnych warunkach fizjograficznych dla rozwoju funkcji związanych ze stałym lub długotrwałym pobytem ludzi tj. mieszkaniowych, usługowych oświaty, nauki, zdrowia, opieki społecznej, sportu itp.

Obszar objęty projektem planu w większości powierzchni jest zainwestowany. Ok. 80% obszaru przeznaczone jest na usługi opieki zdrowotnej (w tym działalność Uniwersyteckiego Szpitala Klinicznego). W granicach analizowanego obszaru znajduje się także zabudowa mieszkaniowa

wielorodzinna (m. in. w północnej części obszaru) oraz jednorodzinna (wolnostojąca i szeregowa) wzdłuż ulic: Wygonowej i Górnej.

W strukturze użytkowania występują grunty zabudowane (inne tereny zabudowane, mieszkaniowe) oraz pojedyncze grunty pod drogami.

W granicach obszaru objętego planem oraz w bezpośrednim sąsiedztwie nie są zlokalizowane formy ochrony przyrody, korytarze ekologiczne, obszary węzłowe, siedliska przyrodnicze oraz gatunki chronione, rzadkie i zagrożone wyginięciem.

Obszar objęty planem stanowią głównie tereny o korzystnych warunkach klimatu lokalnego. Z punktu widzenia oddziaływania na środowisko, podstawowymi źródłami emisji zanieczyszczeń do atmosfery na terenach zurbanizowanych w rejonie obszaru planu są indywidualne urządzenia grzewcze zasilane paliwami stałymi. Wprowadzają one pyły i gazy do powietrza. Jako przedstawicieli drugiej grupy można wskazać źródła należące do szeroko pojętego sektora komunalno-bytowego, takie jak kotły przydomowe, kotły produkujące ciepło dla potrzeb niewielkich zakładów, lokali usługowych, warsztatów itp. Emisja zanieczyszczeń wynika zarówno rodzaju stosowanych paliw jak i stanu technicznego urządzeń oraz jakości obsługi przez swoich stałych użytkowników. Teren opracowania posiada wysoko rozwiniętą infrastrukturę techniczną. Wszystkie obiekty podłączone są do sieci ciepłowniczej lub lokalnych kotłowni. Stan powietrza jest również kształtowany przez emisje napływową z terenów sąsiednich.

Zanieczyszczenie powietrza atmosferycznego w rejonie opracowania związane jest również z emisją niezorganizowaną, wywołaną ruchem komunikacyjnym. Drogą o dużym natężeniu ruchu jest Aleja Wincentego Witosa, ul. Górna i ul. Wygonowa. Oddziaływania przedmiotowych dróg mogą się kumulować.

Na podstawie oceny jakości powietrza za rok 2018 dla strefy miasto Opole wskazano na przekroczenia 24-godzinnego stężenia PM10 oraz stężenia średniorocznego B(a)P. W strefie, w roku kalendarzowym 2020r. odnotowano przekroczenia poziomów dopuszczalnych następujących substancji. tj. benzo(a)pirenu w pyle PM10 – średnia roczna, ozonu – średnia 8-godzinna.

Emisja hałasu i wibracji w rejonie planu spowodowana jest głównie przez ruch komunikacyjny od Alei Wincentego Witosa, ul. Górnej i ul. Wygonowej. Przekroczenia dopuszczalnego poziomu hałasu obejmują pojedyncze zabudowania zlokalizowane przy ul. Wygonowej, wielkość tych przekroczeń wynosi 0-5 dB. Poza tym, hałasem o oddziaływaniu chwilowym (incydentalnym) są starty i lądowania śmigłowców Lotniczego Pogotowia Ratunkowego, którego lądowisko znajduje się na terenie Uniwersyteckiego Szpitala Klinicznego. Plan ustala tereny chronione akustycznie, dla których istnieje obowiązek dotrzymania dopuszczalnych standardów w zakresie poziomów hałasu.

Na obszarze objętym projektem planu nie są zlokalizowane źródła promieniowania elektromagnetycznego niejonizującego (m.in. stacje nadawcze telefonii komórkowych, urządzenia radiokomunikacyjne, linie energetyczne wysokich i najwyższych napięć).

Podsumowując strategiczną ocenę oddziaływania na środowisko ocenia się, że projekt planu nie przewiduje wystąpienia znaczących negatywnych oddziaływań na środowisko. Oceniono, że realizacja ustaleń planu może mieć korzystny wpływ na środowisko przyrodnicze tzn. że nowe zagospodarowanie terenów zgodnie z projektem planu może mieć bardziej korzystny wpływ na

środowisko, w przypadku przeznaczenia na tereny zieleni urządzonej. Oddziaływanie korzystne może mieć charakter niewidocznych zmian w środowisku. Realizacja ustaleń planu nie zmieni stanu środowiska przyrodniczego, czyli nowe zagospodarowanie terenów zgodnie z projektowanym planem może mieć podobny wpływ na środowisko jak dotychczasowe zagospodarowanie – w przypadku przeznaczenia na tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej oraz tereny zabudowy usługowej, tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej oraz tereny zabudowy usługowej, tereny zabudowy usługowej, tereny dróg - ulic zbiorczych, częściowo ulic dojazdowych – ciągi pieszo-jezdne, częściowo tereny dróg wewnętrznych. Przedmiotowe przeznaczenia są realizowane na terenach, które pełnią już funkcje zgodnie z przeznaczeniem. Mogą również zdarzyć się oddziaływania o charakterze niekorzystnym, w przypadku częściowo terenów ulic dojazdowych – ciągi pieszo-jezdne, częściowo terenów dróg wewnętrznych, dotychczas niezagospodarowanych na drogi.

Do głównych założeń projektowych przedmiotowego planu należało zachowanie ustaleń i kierunków zagospodarowania przestrzennego, określonych w obowiązującym Studium. Związanych m.in. z utrzymaniem istniejących funkcji usługowo-mieszkaniowych. Projekt planu miejscowego wprowadza także stosowne zapisy regulujące zasady zagospodarowania i zabudowy przedmiotowego obszaru. W projekcie planu zapisano rozwiązania chroniące środowisko przyrodnicze oraz zdrowie ludzi tj. pozostawienie znacznego udziału powierzchni biologicznie czynnej, wzbogacenie terenów o zieleń, zwiększenie retencji w gruncie, realizacje systemów chroniących grunt i wody powierzchniowe i podziemne, a także działań ograniczających emisje zanieczyszczeń do powietrza i emisje hałasu.

4.3. Trudności wynikające z niedostatków techniki lub współczesnej wiedzy napotkanych przy sporządzaniu prognozy

W trakcie opracowywania prognozy nie stwierdzono braków odnośnie literatury czy materiałów kartograficznych. Problemem jest jednak brak aktualnych szczegółowych badań (inwentaryzacji) będących w zasobach samorządu, mogących być podstawą do określenia aktualnej fauny i flory. Oparto się na istniejących opracowaniach i aktualizacjach dokumentów, w związku z czym szczegółowo omówiono każdy komponent środowiska.

Trudnością przy przeprowadzeniu strategicznej oceny oddziaływania jest jednak dokładne przewidywanie na etapie tworzenia planu rzeczywistego wpływu zagospodarowania na środowisko, na postawie którego mogą być realizowane inwestycje. Problemem jest zatem poziom ogólności z jaką trzeba opisać potencjalne oddziaływania, gdyż plan w ramach jednego przeznaczenia dopuszcza różne formy zabudowy i zagospodarowania. Dopuszczając określone przeznaczenie terenu projektant planu nie wie, jakie inwestycje powstaną oraz czy w ogóle dojdzie do realizacji postanowień planu. Rezerwując, więc teren pod daną funkcję oraz określając zasady, na jakich ma być on zagospodarowany **projektant planu nie wskazuje czasu, w jakim to zagospodarowanie ma być zrealizowane**. Potencjalne oddziaływania są zatem omówione w sposób ogólny, uwzględniając projektowane zagospodarowanie, bazując na wiedzy o oddziaływaniach inwestycji jakie mogą być zrealizowane w ramach przeznaczenia analogicznie do inwestycji o podobnym charakterze.

4.4. Akty prawne

[A] Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz.U. 2021 poz. 741 ze zm.)
[B] Ustawa z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. 2022 poz. 1029 ze zm.)
[C] Rozporządzenie Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 17 grudnia 2021 r. w sprawie wymaganego zakresu projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (Dz.U. z 2021, poz. 2404)
[D] Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz.U. 2021 poz. 845)
[E] Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. 2014r., poz. 112)
[F] Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 17 grudnia 2019 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz.U. 2019 poz. 2448)
[G] Rozporządzenie Ministra Klimatu z dnia 17 lutego 2020 r. w sprawie sposobów sprawdzania dotrzymania dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz.U. 2020 poz. 258).
[H] Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz.U. 2019 poz. 1839 ze zm.)
[I] Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. - Prawo wodne (Dz.U. 2021 poz. 2233 ze zm.)
[J]] Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz.U. 2021 poz. 1973)
[K] Ustawa z dnia 20 lipca 2018 r. o zmianie ustawy o Inspekcji Ochrony Środowiska oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2018 poz. 1479)
[L] Ustawa z dnia 13 kwietnia 2007 r. o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie (Dz.U. 2020 poz. 2187)

4.5. Dokumenty wykorzystane przy sporządzaniu prognozy

1. Dokumentacja „Opracowanie ekofizjograficzne podstawowe dla miasta Opola, 2015r.
2. Geografia regionalna Polski, J. Kondracki, Warszawa, Wydawnictwo PWN, 2002r.;.
3. Inwentaryzacja i waloryzacja przyrodnicza Opola, Spałek K. (pod red.) i BIO-PLAN, 2001r.
4. Inwentaryzacja przyrodnicza Miasta Opole, aktualizacja, EKOSYSTEM Projekt, zespół autorski,2017r.
5. Mapa akustyczna Miasta Opola, OPEGIEKA, 2016-2017
6. Opracowanie Ekofizjograficzne Podstawowe dla terenów włączonych do dotychczasowego obszaruMiasta Opola, Konsorcjum ECOPlan i GRUNT, 2017r.
7. Podręcznik dla inwestorów przedsięwzięć infrastrukturalnych, Ministerstwo Rozwoju RegionalnegoDepartament Programów Pomocowych i Pomocy Technicznej, Warszawa, 2007-2013r.;
8. Program Ograniczania Niskiej Emisji dla Miasta Opola, Załącznik do uchwały nr IV/25/10

RadyMiasta Opola z dnia 30 grudnia 2010 r

9. Przedsięwzięcia mogące znacząco oddziaływać na środowisko – przewodnik po rozporządzeniuRady Ministrów, Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska, 2011r.
10. Rackiewicz I. (pod red.), 2013, Program ochrony środowiska przed hałasem dla miasta Opola nalata 2013-2018 z perspektywą na lata 2019-2020
11. Raporty o stanie środowiska w województwie opolskim, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Opolu, 2018r.
12. Strategiczna ocena oddziaływania na środowisko w planowaniu przestrzennym, Praca zbiorowa pod redakcją Romana Bednarka, Poznań, 2012r.;
13. Strategiczny Plan Adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020z perspektywą do roku 2030 r. (SPA 2020);
14. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Opola, przyjęte Uchwałą Nr LXVI/1248/18 Rady Miasta Opola z dnia 5 lipca 2018 r.,
15. Raport pt. Wskaźniki emisji zanieczyszczeń powietrza emitowanych z indywidualnych źródeł ciepła, Instytut Chemicznej Przeróbki Węgla, Zabrze, 2017r.

Marta Stelmach-Orzechowska
Biuro Urbanistyczne
pl. Wolności 7-8, 45-018 Opole
Urząd Miasta Opola
Rynek Ratusz, 45-015 Opole

Opole, 20.10.2022r.

Oświadczenie

Niniejszym oświadczam, że jako autor *Prognozy oddziaływania na środowisko projektu „miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w rejonie szpitala przy Alei Wincentego Witosa w Opolu”*, spełniam wymagania wprowadzone art. 74a *Ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. 2022 poz. 1029 ze zm).*

Jednocześnie oświadczam, ze jestem świadoma odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

Marta Stelmach-Orzechowska

…….
(podpis)